

Makroekonomisko un budžeta prognožu kvalitātes ex-post novērtējums

NOSLĒGUMA ZIŅOJUMS

Pasūtītājs: Latvijas Republikas Finanšu ministrija

Izpildītājs: Apogs SIA

Projekta vadītājs: Matīss Bičevskis

Pasūtījuma identifikators: Pakalpojuma līgums Nr. FM2019/43 (CA), 2019.gada 2.jūlijs

**Jelgava
2019**

Saturs

1. Pētījuma izstrādes pamatojums	3
2. Pētījuma metodika	3
3. Finanšu ministrijas izstrādāto makroekonomisko prognožu salīdzinājums ar rādītāju faktisko izpildi	15
4. Finanšu ministrijas sagatavoto makroekonomisko prognožu salīdzinājums ar citu institūciju prognozēm.....	22
6. Finanšu ministrijas sagatavoto vispārējās valdības budžeta rādītāju prognožu salīdzinājums ar rādītāju faktisko izpildi	25
7. Finanšu ministrijas sagatavoto vispārējās valdības budžeta rādītāju prognožu salīdzinājums ar citu institūciju prognozēm.....	33
8. Secinājumi un ieteikumi	35
Pielikums Nr.1 t+1 prognozes (1.daļa).....	37
Pielikums Nr.1 t+1 prognozes (2.daļa).....	39
Pielikums Nr.2 Rādītāju faktiskās vērtības.....	41
Pielikums Nr.3 RMSE rādītāja aprēķinātās vērtības	42
Pielikums Nr.4 MSE rādītāja aprēķinātās vērtības	43
Pielikums Nr.5 MAE rādītāja aprēķinātās vērtības	44
Pielikums Nr.6 MFE rādītāja aprēķinātās vērtības	45

1. Pētījuma izstrādes pamatojums

Pētījuma izstrādes pasūtītājs ir Finanšu ministrija, kas atbilstoši Eiropas Savienības Padomes 2011. gada 8. novembra direktīvas 2011/85/ES par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām 4. panta sesto punktu veic makroekonomisko un budžeta rādītāju prognožu ex-post novērtējumu.

Pētījuma mērķis ir novērtēt fiskālajai plānošanai izmantoto Finanšu ministrijas makroekonomisko un budžeta prognožu precizitāti un atbilstību faktiskajai izpildei.

Izvērtējums tiek veikts par četrus gadu prognozēm no 2015. – 2018. gadam. Tiek analizētas prognozes, uz kuru pamata veidoti pieņēmumi minēto gadu valsts budžetu izstrādē.

Pētījums ir ierobežots attiecībā uz prognožu un faktiskās izpildes atšķirību skaitlisko analīzi. Izvērtējuma ietvaros nav paredzēta Finanšu ministrijas prognozēšanas metodoloģijas vai prognožu izstrādes procesu vērtēšana.

2. Pētījuma metodika

Makroekonomisko un budžeta rādītāju skaitliskās vērtības no aprēķinu viedokļa veido statistiskas dinamikas rindas. Statistisko datu analīzē tiek izmantotas ekonometrijas metodes.

Ekonometrija ir matemātikas, statistikas un skaitļošanas metožu izmantošana ekonomikas datu apstrādei, tādējādi empīriski apstiprinot ekonomikas fenomenus un sakarības.¹

Par dinamikas (laika) rindām sauc skaitļu rindas, kas raksturo statistikas objekta vai parādības izmaiņas laikā. Dinamikas rindu veido divi elementi: laika norādes un līmeņi. Laika norādes var būt laika periodi (dienas, mēneši, gadi, piecgades) vai laika momenti (mēnešu, gadu utt. pirmās vai pēdējās dienas). Rindu līmeņi izsaka pētāmā objekta vai parādības lielumu norādītajos laika periodos vai momentos.

Izveidojot dinamikas rindu, jāraugās, lai tās līmeņi būtu salīdzināmi. Līmeņi vienas dinamikas rindas ietvaros jāuzrāda vienās un tajās pašās vienībās.²

Ekonometrija piedāvā virkni metožu dinamikas rindu aprakstīšanai un analīzei. Respektējot pasūtītāja definētos parametrus, makroekonomisko un fiskālo rādītāju prognožu analīzē tiks izmantoti sekojoši rādītāji:

1. Vidējā prognozes kļūda (Mean Forecast Error – MFE). MFE mēra kļūdu vidējo lielumu prognozēs, ņemot vērā to virzienu (pozitīvu vai negatīvu). MFE ir lineārs rezultāts, kas nozīmē, ka visas individuālās atšķirības tiek vidēji svērtas

¹ M. Hashem Pesaran (1987). "Econometrics," The New Palgrave: A Dictionary of Economics, v. 2, p. 8 [pp. 8-22]. Reprinted in J. Eatwell et al., eds. (1990). Econometrics: The New Palgrave, p. 1 [pp. 1-34]. Abstract (2008 revision by J. Geweke, J. Horowitz, and H. P. Pesaran).

² Krastiņš O. Statistika un ekonometrija. 1998. 14. Dinamikas rindas. Publicēts <http://ezis.appspot.com/Statistika/d.14.htm>

vienādi. MFE skaitliskās vērtības ir robežās no $-\infty$ līdz ∞ . Par precīzāku rezultātu atzīst to dinamikas rindu, kuras MFE vērtība tuvāka 0.

$$MFE = \frac{\sum_{i=1}^n (e_i)}{n}$$

2. Vidējā absolūtā kļūda (Mean Absolute Error – MAE). MAE mēra kļūdu vidējo lielumu prognozēs, neņemot vērā to virzienu.³ Vienkāršojot definīciju, MAE ir visu absolūtu kļūdu vidējā vērtība. MAE ir lineārs rezultāts, kas nozīmē, ka visas individuālās atšķirības tiek vidēji svērtas vienādi. MAE skaitliskās vērtības ir robežās no 0 līdz ∞ . Par precīzāku rezultātu atzīst to dinamikas rindu, kuras MAE vērtība tuvāka 0.

$$MAE = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n |x_i - \hat{x}|$$

3. Vidējā kvadrātiskā kļūda (Mean square error - MSE). MSE ir visu datu punktu vidējo absolūto kļūdu vērtības kāpinātas kvadrātā, dalīta ar datu punktu skaitu. Šis rādītājs parāda prognozes absolūto novirzi, neievērtējot novirzes virzienu. Aprēķina formula nosaka to, ka lielas novirzes dos lielāku MSE.

$$MSE = \frac{1}{n} \sum_{t=1}^n (Y_t - \hat{Y}_t)^2$$

4. Sakņu vidējā kvadrāta kļūda (Root Mean Squared Error – RMSE). RMSE ir bieži izmantots rādītājs, kas mēra kļūdas vidējo lielumu. Atšķirībā no MAE, RMSE visu absolūto vidējo kļūdu vērtības kāpina kvadrātā, pēc tam no to summas izvelkot kvadrātsakni. RMSE skaitliskās vērtības ir robežās no 0 līdz ∞ . Par precīzāku rezultātu atzīst to dinamikas rindu, kuras RMSE vērtība tuvāka 0. Tā kā kļūdu skaitliskie lielumi tiek kāpināti kvadrātā, rezultātu būtiski ietekmē būtiskas kļūdas (novirzes)⁴.

$$RMSE = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (P_i - O_i)^2}{n}}$$

³ http://www.eumetrain.org/data/4/451/english/msg/ver_cont_var/uos3/uos3_ko1.htm

⁴ <https://medium.com/human-in-a-machine-world/mae-and-rmse-which-metric-is-better-e60ac3bde13d>

Pētījuma izstrādē būtisks ir laika tvērumš. Analīzē tiek veikta datu analīze prognozēm, kas veiktas 2015. – 2018.gadam. Jāņem vērā, ka prognozes veiktas gadu iepriekš.

Analīzē izmantotie laika lielumi:

- t – prognozes veikšanas gads;
- t+1 – prognoze nākamajam gadam;
- t+2 – gads, kurā fiksēta rādītāja faktiskā izpilde.

Analīze tiks veikta par nākamā gada prognozēm (t+1).

Tabula Nr.1

t+1 prognožu veidošanās shēma

Prognozēšanas gads	2015. gadam	2016. gadam	2017. gadam	2018. gadam
2014. gads	t+1			
2015. gads		t+1		
2016. gads			t+1	
2017. gads				t+1

Analīzē tiek aplūkotas Eiropas Komisijas (EK), Starptautiskā Valūtas fonda (SVF), Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO), Latvijas Bankas (LB) un Finanšu ministrijas (FM) sagatavotās prognozes.

Datu iegūšanai tiek izmantoti tikai publiski pieejamie informācijas avoti – pārskati, publikācijas, publiskas datu bāzes. Šī iemesla dēļ visi apskatāmie makroekonomiskie un budžeta rādītāji nav pieejami, un prognožu analīzē nav iekļauti.

Rādītājs “Krājumu izmaiņas” apskatāmajā laika periodā ir prognozēts izteikti neregulāri. Līdz ar to rādītājs iekļauts kopējā tabulā, taču individuālā analīzē rādītājam nav veikta.

Faktisko vērtību iegūšanai tika izmantota oficiālā statistikas informācija (Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) dati, Eurostat dati un citi informācijas avoti). Rādītāji, kam pieejamas pirmreizēji publicētās vērtības, izmantotas pirmreizēji publicētās vērtības (iekšzemes kopprodukta pieauguma temps, privātais patēriņš salīdzināmās cenās, publiskais patēriņš salīdzināmās cenās, investīcijas kopējā pamatkapitāla veidošanā salīdzināmās cenās, preču un pakalpojumu eksports salīdzināmās cenās, preču un pakalpojumu imports salīdzināmās cenās, vispārējās valdības sektora budžeta bilance, vispārējās valdības sektora parāds). Pārējiem rādītājiem izmantota oficiālā statistika, kas pieejama publiskās datu bāzēs pētījuma tapšanas brīdī.

Prognožu datu apkopošanā izmantotie informācijas avoti

Dokumenta tips	Pārskata atrašanās vieta	Pārskata nosaukums	Pieklūšanas datums
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/sp2014_latvia_lv_0.pdf	Latvijas stabilitātes programma 2014. – 2017.gadam	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/sp2015_latvia_lv_0.pdf	Latvijas Stabilitātes programma 2015.- 2018.gadam	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/european-semester-stability-programme_latvia_2016_lv.pdf	Latvijas Stabilitātes programma 2016.- 2019.gadam	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-european-semester-stability-programme-latvia-lt.pdf	Latvijas Stabilitātes programma 2017.- 2020.gadam	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	http://titania.saeima.lv/LIVS12/saeimalivs12.nsf/0/B4203219B06C8513C2257DA9004EE989?OpenDocument	Likumprojekts «Par valsts budžetu 2015.gadam»	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	http://titania.saeima.lv/LIVS12/saeimalivs12.nsf/0/48095F647B0C1350C2257ED0002BA6C6?OpenDocument	Likumprojekts «Par valsts budžetu 2016.gadam»	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	http://titania.saeima.lv/LIVS12/saeimalivs12.nsf/0/FDC78C4EE504D373C225804C002FB471?OpenDocument	Likumprojekts «Par valsts budžetu 2017.gadam»	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	http://titania.saeima.lv/LIVS12/saeimalivs12.nsf/0/D459A8638ADDF0BEC22581B6002A2E81?OpenDocument	Likumprojekts «Par valsts budžetu 2018.gadam»	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2014-10-15_lv_dbp_lv_1.pdf	Latvijas Valsts budžeta plāna projekts 2015.gadam	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2015-09-30_lv_dbp_lv_1.pdf	Latvijas Valsts budžeta plāna projekts 2016.gadam	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2016-10-14_lv_dbp_lv_1.pdf	Latvijas Valsts budžeta plāna projekts 2017.gadam	2019.gada 07.augusts

Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/2018_dbp_lv_lv.pdf	Latvijas Valsts budžeta projekts 2018.gadam	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2014/pdf/statistical_annex_autumn_2014_en.pdf	Statistical Annex of European Economy AUTUMN 2014	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/statistical_annex_ip011_en_2.pdf	Statistical Annex of European Economy AUTUMN 2015	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/ip038_statistical_annex_ee_autumn_2016_en_2.pdf	Statistical Annex of European Economy AUTUMN 2016	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/saee_autumn_2017_en.pdf	Statistical Annex of European Economy AUTUMN 2017	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2014/pdf/2014_05_05_stat_annex_en.pdf	Statistical Annex of European Economy SPRING 2014	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2015/pdf/2015_05_05_stat_annex_en.pdf	Statistical Annex of European Economy SPRING 2015	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/ip025_statistical_annex_ee_spring_2016_en_2.pdf	Statistical Annex of European Economy SPRING 2016	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/statistical_annex_ee_spring_2017.pdf	Statistical Annex of European Economy SPRING 2017	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2014/pdf/ee7_en.pdf	European Economic Forecast Autumn 2014	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2014/pdf/ee7_en.pdf	European Economic Forecast Autumn 2015	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2015/pdf/ee2_en.pdf	European Economic Forecast Spring 2015	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/ip025_en_2.pdf	European Economic Forecast Spring 2016	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/ip053_en_1.pdf	European Economic Forecast Spring 2017	2019.gada 07.augusts

Publiskis pārskats	https://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2014/02/	World Economic Outlook (2014)	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2015/02/	World Economic Outlook (2015)	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2016/12/31/Subdued-Demand-Symptoms-and-Remedies	World Economic Outlook October 2016	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2017/09/19/world-economic-outlook-october-2017	World Economic Outlook October 2017	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://read.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-outlook-volume-2014-issue-2_eco_outlook-v2014-2-en#page1	OECD Economic outlook (November 2014)	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://read.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-outlook-volume-2015-issue-2_eco_outlook-v2015-2-en#page176	OECD Economic outlook (November 2015)	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://read.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-outlook-volume-2016-issue-2_eco_outlook-v2016-2-en#page199	OECD Economic outlook (November 2016)	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://read.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-outlook-volume-2017-issue-2_eco_outlook-v2017-2-en#page191	OECD Economic outlook (November 2017)	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://www.makroekonomika.lv/sites/default/files/2016-12/mnp_decembris_2014.pdf	Latvijas Bankas Makroekonomisko norišu pārskats 2014	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://www.makroekonomika.lv/sites/default/files/mnp_2015_dec_lv.pdf	Latvijas Bankas Makroekonomisko norišu pārskats 2015	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://www.makroekonomika.lv/sites/default/files/2017-01/MNP_2016_decembris_lv_3.pdf	Latvijas Bankas Makroekonomisko norišu pārskats 2016	2019.gada 07.augusts
Publiskis pārskats	https://www.makroekonomika.lv/sites/default/files/2017-12/mnp_2017_dec_lv_3.pdf	Latvijas Bankas Makroekonomisko norišu pārskats 2017	2019.gada 07.augusts

Publiska datu bāze	https://www.imf.org/external/publications/weo/2014/02/weodata/weorept.aspx?pr.x=45&pr.y=8&sy=2012&ey=2019&scsm=1&ssd=1&sort=country&ds=.&br=1&c=941&s=NGDP_RPCH%2CNGDP_D%2CNID_NGDP%2CPCPIPCH%2CTM_RPCH%2CTX_RPCH%2CLUR%2CGGCNL_NGDP%2CGGXONLB_NGDP%2CGGXWDN_NGDP%2CGGXWDG_NGDP&grp=0&a=	World Economic Outlook Database, October 2014	2019.gada 07.augusts
Publiska datu bāze	https://www.imf.org/external/publications/weo/2015/02/weodata/weorept.aspx?pr.x=77&pr.y=11&sy=2013&ey=2020&scsm=1&ssd=1&sort=country&ds=.&br=1&c=941&s=NGDP_RPCH%2CNGDP_D%2CNID_NGDP%2CPCPIPCH%2CTM_RPCH%2CTX_RPCH%2CLUR%2CGGCNL_NGDP%2CGGSB_NPGDP%2CGGXWDN_NGDP&grp=0&a=	World Economic Outlook Database, October 2015	2019.gada 07.augusts
Publiska datu bāze	https://www.imf.org/external/publications/weo/2016/02/weodata/weorept.aspx?pr.x=73&pr.y=9&sy=2014&ey=2021&scsm=1&ssd=1&sort=country&ds=.&br=1&c=941&s=NGDP_R%2CNGDP_RPCH%2CNGDP_D%2CNID_NGDP%2CPCPIPCH%2CTM_RPCH%2CTX_RPCH%2CLUR%2CGGCNL%2CGGCNL_NGDP%2CGGSB_NPGDP%2CGGXWDN_NGDP%2CGGXWDG%2CGGXWDG_NGDP%2CBCA_NGDPD&grp=0&a=	World Economic Outlook Database, October 2016	2019.gada 07.augusts
Publiska datu bāze	https://www.imf.org/external/publications/weo/2017/02/weodata/weorept.aspx?pr.x=79&pr.y=13&sy=2015&ey=2022&scsm=1&ssd=1&sort=country&ds=.&br=1&c=941&s=NGDP_RPCH%2CNGDP_D%2CNID_NGDP%2CPCPI%2CPCPIPCH%2CTM_RPCH%2CTX_RPCH%2CLUR%2CGGR%2CGGR_NGDP%2CGGX%2CGGX_NGDP%2CGGCNL%2CGGCNL_NGDP%2CGGSB%2CGGSB_NPGDP%2CGGXONLB%2CGGXONLB_NGDP%2CGGXWDN%2CGGXWDN_NGDP%2CGGXWDG%2CGGXWDG_NGDP%2C	World Economic Outlook Database, October 2017	2019.gada 07.augusts

NGDP FY%2CBCA%2CBCA NGDPD &grp=0&a=#cs22		
---	--	--

Pētījumā tiks analizētas prognozes šādiem makroekonomiskajiem rādītājiem: iekšzemes kopprodukta pieauguma temps salīdzināmajās cenās, IKP deflators, patēriņa cenu inflācija, privātais patēriņš salīdzināmās cenās, publiskais patēriņš salīdzināmās cenās, investīcijas kopējā pamatkapitāla veidošanā salīdzināmās cenās, krājumu izmaiņas salīdzināmās cenās, preču un pakalpojumu eksports salīdzināmās cenās, preču un pakalpojumu imports salīdzināmās cenās, bezdarbs, nominālā vidējā alga tautsaimniecībā.

Pētījumā tiks analizētas prognozes šādiem budžeta rādītājiem: nodokļu ieņēmumi (D.2+D.5+D.91), sociālās iemaksas (D.61), īpašuma ienākumi (D.4), pārējie ienākumi, atlīdzība nodarbinātajiem un starppatēriņš (D.1+P.2), sociālie maksājumi (D.6311, D.63121, D.63131, D.62), procentu izdevumi (D.41), subsīdijas (D.3), bruto kopējā pamatkapitāla veidošana (P.51), kapitālo izdevumu transferti (D.9), pārējie izdevumi, vispārējās valdības sektora budžeta bilance, vispārējās valdības sektora parāds.

Tabula Nr.3

Faktisko datu apkopošanā izmantotie informācijas avoti

Dokumenta tips	Pārskata atrašanās vieta	Pārskata nosaukums	legūtie dati	Pieklūšana s datums
Publiskais pārskats	https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/9787098/KS-EK-19-001-EN-N.pdf/becf3031-cd64-4ca5-bcd8-687d6fca9e2b	Government finance statistics — Summary tables DATA 1995-2018	Fiskālie rādītāji	2019.gada 07.augusts
Preses relīze	https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/ekonomika/valdibas-finanses/meklet-tema/2613-valsts-budzeta-deficita-un-parada	CSP Preses relīze (18.04.2019)	Valsts parāds un budžeta bilance 2018.gadā	2019.gada 07.augusts
Preses relīze	https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/ekonomika/valdibas-finanses/meklet-tema/2417-valsts-budzeta-deficita-un-parada	CSP Preses relīze (20.04.2018)	Valsts parāds un budžeta bilance 2017.gadā	2019.gada 07.augusts
Preses relīze	https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/ekonomika/valdibas-finanses/meklet-tema/2004-valsts-budzeta-deficita-un-parada	CSP Preses relīze (20.04.2016)	Valsts parāds un budžeta bilance 2016.gadā	2019.gada 07.augusts

	-finanses/meklet-tema/2001-valsts-budzeta-deficita-un-parada-2016gada		bilance 2015.gadā	
Preses relīze	https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/ekonomika/valdibas-finanses/meklet-tema/2194-valsts-budzeta-deficita-un-parada-2016-gada	CSP Preses relīze (21.04.2017)	Valsts parāds un budžeta bilance 2016.gadā	2019.gada 07.augusts
Publiskais pārskats	https://www.csb.gov.lv/sites/default/files/data/LV/EDP_tabulas_LV_aprilis_2019.pdf	CSP notifikācija	Valsts parāds un budžeta bilance 2018.gadā	2019.gada 07.augusts
Publiskais pārskats	https://www.csb.gov.lv/sites/default/files/data/LV/EDP_tabulas_LV_oktobris_2018.pdf	CSP notifikācija	Valsts parāds un budžeta bilance 2017.gadā	2019.gada 07.augusts
Publiskais pārskats	https://www.csb.gov.lv/sites/default/files/data/LV/edp_tabulas_lv_oktobris_2017.pdf	CSP notifikācija	Valsts parāds un budžeta bilance 2016.gadā	2019.gada 07.augusts
Publiskais pārskats	https://www.csb.gov.lv/sites/default/files/data/LV/edp_tabulas_lv_oktobris_2016.pdf	CSP notifikācija	Valsts parāds un budžeta bilance 2015.gadā	2019.gada 07.augusts
Preses relīze	https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/ekonomika/ikp/meklet-tema/2538-iekaszemes-kopprodukts-2018-gada	CSP Preses relīze (28.02.2019)	IKP 2018	2019.gada 07.augusts
Preses relīze	https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/ekonomika/ikp/meklet-tema/2378-iekaszemes-kopprodukta-ajioma-izmainas-2017-gada	CSP Preses relīze (28.02.2018)	IKP 2017	2019.gada 07.augusts
Preses relīze	https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-	CSP Preses relīze (28.02.2017)	IKP 2016	2019.gada 07.augusts

	temas/ekonomika/ikp/meklet-tema/2118-iekaszemes-kopprodukta-ajoma-izmainas-2016-gada-4-ceturksni			
Preses relīze	https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/ekonomika/ikp/meklet-tema/1829-iekaszemes-kopprodukta-ajoma-izmainas-2015-gada-4-ceturksni	CSP Preses relīze (29.02.2016)	IKP 2015	2019.gada 07.augusts
Preses relīze	https://www.csb.gov.lv/lv/22-bezdarba-raditaji-2015-gada-4-ceturksni-un-2015-gada	CSP Preses relīze (23.01.2016)	Bezdarba līmenis 2015	2019.gada 07.augusts
Preses relīze	https://www.csb.gov.lv/lv/13-bezdarba-limenis-2016-gada	CSP Preses relīze (21.02.2017)	Bezdarba līmenis 2016	2019.gada 07.augusts
Preses relīze	https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/socialie-procesi/nodarbinatiba/meklet-tema/2424-bezdarbs-2017-gada	CSP Preses relīze (22.02.2018)	Bezdarba līmenis 2017	2019.gada 07.augusts
Preses relīze	https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/socialie-procesi/nodarbinatiba/meklet-tema/2583-bezdarbs-2018-gada	CSP Preses relīze (22.02.2019)	Bezdarba līmenis 2018	2019.gada 07.augusts
Preses relīze	https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/ekonomika/pci/meklet-tema/1822-paterina-cenu-parmainas-2015-gada-decembri	CSP Preses relīze (22.01.2016)	PCI 2015	2019.gada 07.augusts
Preses relīze	https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/ekonomika/pci/meklet-tema/2014-paterina-cenu-parmainas-2016-gada-decembri	CSP Preses relīze (11.01.2017)	PCI 2016	2019.gada 07.augusts
Preses relīze	https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/ekonomika/pci/meklet-tema/2017-paterina-cenu-parmainas-2017-gada-decembri	CSP Preses relīze (10.01.2018)	PCI 2017	2019.gada 07.augusts

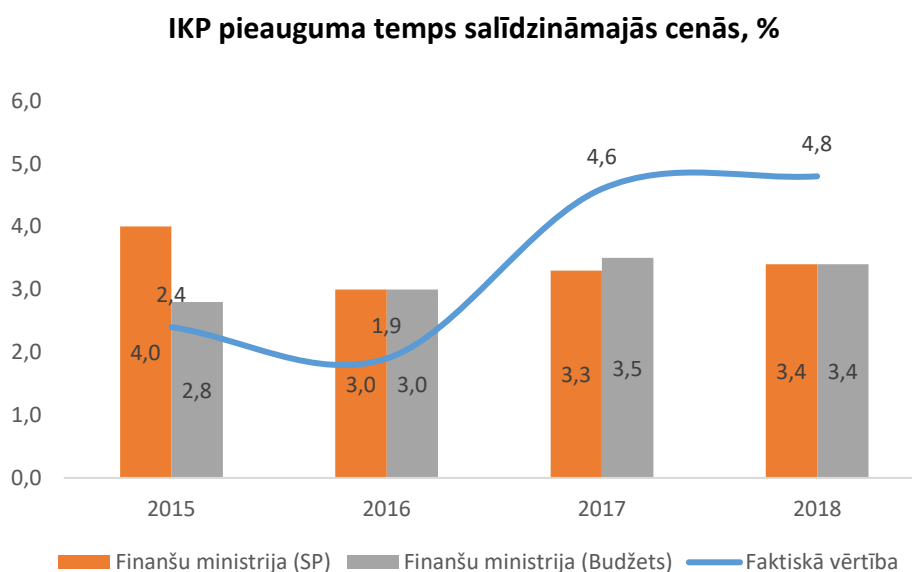
	temas/ekonomika/pci/meklet-tema/2067-paterinacenu-parmainas-2017-gada-decebri			
Preses relīze	https://www.csb.gov.lv/statistika/statistikas-temas/ekonomika/pci/meklet-tema/2518-paterinacenu-parmainas-2018-gada-decebri	CSP Preses relīze (11.01.2019)	PCI 2018	2019.gada 07.augusts
Publiska datu bāze	https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=nama_10_exi&lang=en	Eurostat datu bāze	Eksports un Imports 2015-2018	2019.gada 07.augusts
Publisks pārskats	https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/saee_spring_2019.pdf	Statistical Annex of European Economy SPRING 2019	Dažādi rādītāji	2019.gada 07.augusts
Publiska datu bāze	https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do	Eurostat datu bāze	Īpašuma ienākumi (D.4)	2019.gada 07.augusts
CSP sagatavota informācija	Privāti sūtīts e-pasts	CSP sagatavota informācija pēc pieprasījuma	IKP, preču un pakalpojumu eksports un imports, publiskais patēriņš, privātais patēriņš un investīcijas pamatkapitāla veidošanā	2019.gada 13.septembris

**Analizējamo budžeta rādītāju sasaiste ar EK informācijas avotos publicētajiem
lielumiem**

Nodokļu ieņēmumi (D.2+D.5+D.91)	Taxes linked to imports and production (indirect taxes); general government; Current taxes on income and wealth (direct taxes); general government
Sociālās iemaksas (D.61)	Net social contributions; general government
Īpašuma ienākumi (D.4)	N/A
Pārējie ienākumi	Other current revenue including sales; general government
Atlīdzība nodarbinātajiem un starppatēriņš (D.1+P.2)	Compensation of employees; general government; Intermediate consumption; general government
Sociālie maksājumi (D.6311, D.63121, D.63131, D.62)	Social benefits other than social transfers in kind; general government; Social transfers in kind supplied to households via market producers; general government
Procentu izdevumi (D.41)	Interest including flows on swaps and FRAs (Forward Rate Agreements); general government
Subsīdijas (D.3)	Subsidies; general government
Bruto kopējā pamatkapitāla veidošana (P.51)	Gross fixed capital formation; general government
Kapitālo izdevumu transferti (D.9)	Capital transfers received; general government
Pārējie izdevumi	Other current expenditure; general government
Vispārējās valdības sektora budžeta bilance	Net borrowing (-) or lending (+)
Vispārējās valdības sektora parāds	General government consolidated gross debt

3. Finanšu ministrijas izstrādāto makroekonomisko prognožu salīdzinājums ar rādītāju faktisko izpildi

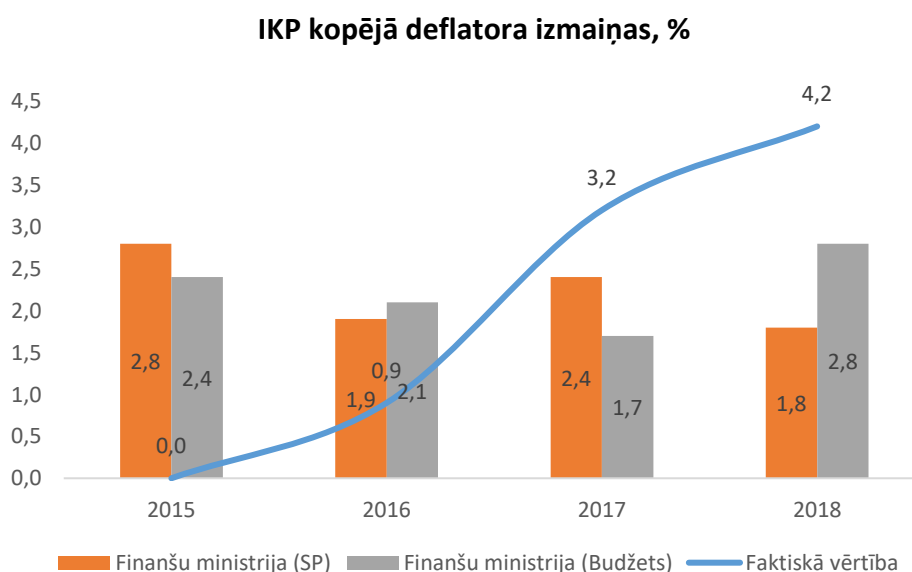
Attēls Nr.1

Apskatītajā laika periodā FM reālā IKP prognozes budžeta izstrādē mainījusi 2 gadus. Abās situācijās prognozes korekcija devusi ticamāku rezultātu. Prognozes kļūda katram gadam svārstās no -1,1 līdz 1,4 procentpunktiem budžeta plānošanas procesā, un -1,6 līdz 1,4 stabilitātes programmas izstrādes brīdī.

Visprecīzākās prognozes budžeta sagatavošanas procesā izdarītas 2015.gada prognozēm, kad faktiskā novirze ir bijusi -0,4. Savukārt, visneprecīzākā prognoze budžeta plānošanas procesā izdarīta 2018.gadā, kad novirze bija 1,4.

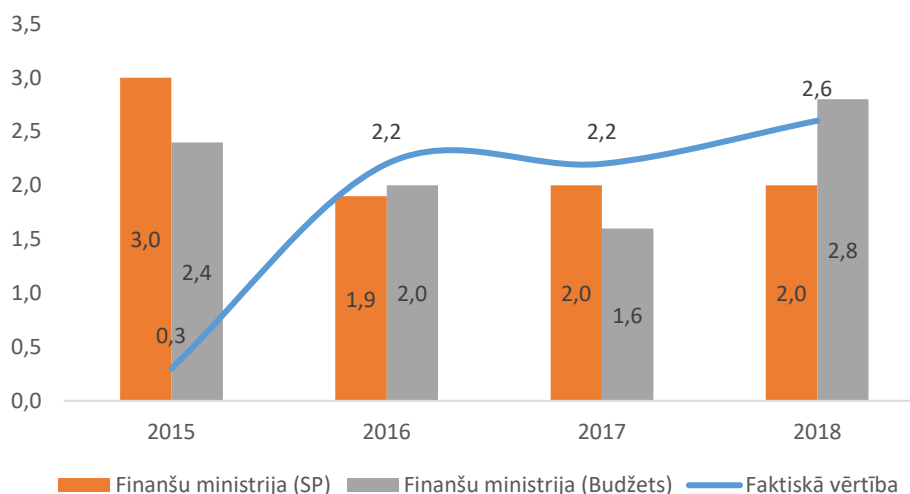
Attēls Nr.2

Prognozes kļūda katram gadam svārstās no -2,4 līdz 1,5 procentpunktiem budžeta plānošanas procesā, un -2,8 līdz 2,4 stabilitātes programmas izstrādes brīdī. Lielākā novirze budžeta plānošanas procesā ir 2015.gada prognozei, kad novirze ir 2,4 procentpunkti. Visprecīzāk rādītājs budžeta izstrādes procesā prognozēts 2016.gadam, kad novirze bija 1,2 procentpunkti. Salīdzinoši lielās novirzes parāda, ka rādītājs prognozēts neprecīzi.

Attēls Nr.3

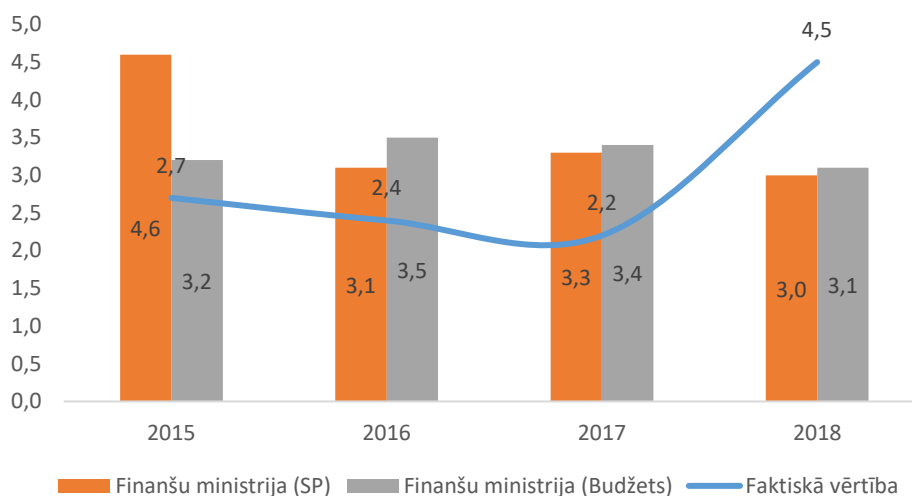
Patēriņa cenu inflācijas izmaiņas, %

Prognozes kļūda katram prognozes gadam svārstās no -2,1 līdz 0,6 procentpunktiem budžeta plānošanas procesā, un no -2,7 līdz 0,6 stabilitātes programmas izstrādes brīdī. Lielākās atšķirības ar faktisko rādītāju veido 2015.gadam veiktās prognozes, kas prognozēja salīdzinoši augstu PCI rādītāju. Visprecīzāk budžeta plānošanas procesā prognozes veiktas 2018.gadam, kad novirze ir 0,2 procentpunkti. Ņemot vērā, ka 2018.gadam veiktās prognozes stabilitātes programmā atšķiras no faktiskā rādītāja par 0,6 procentpunktiem, budžeta plānošanas procesā identificēti atbilstošie procesi, kas ļāva veikt precīzāku prognozi.

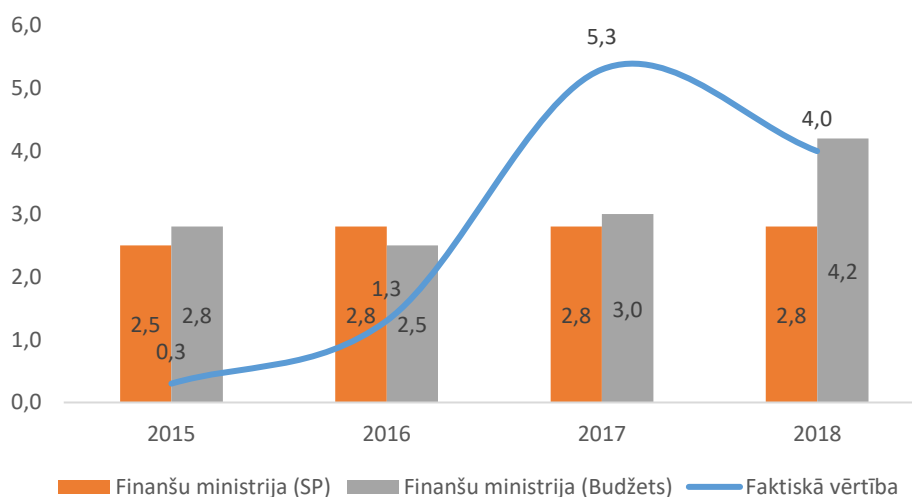
Privātā patēriņa izmaiņas, %

Proгноzes kļūda apskatītajam rādītājam katram gadam svārstās no -1,2 līdz 1,4 procentpunktiem budžeta plānošanas procesā, un -1,9 līdz 1,5 stabilitātes programmas izstrādes brīdī. Visos gados, izņemot 2018.gadu, prognozes bijušas augstākas par faktisko vērtību, savukārt, 2018. gadam izdarītās prognozes bijušas zemākas par faktiskajām vērtībām. Visprecīzākās prognozes budžeta plānošanas procesā veiktas 2015.gadam, kad novirze bijusi 0,5 procentpunkti, savukārt, visneprecīzākā prognoze veikta 2018. gadam, kad novirze bijusi 1,4 procentpunkti.

Attēls Nr.5

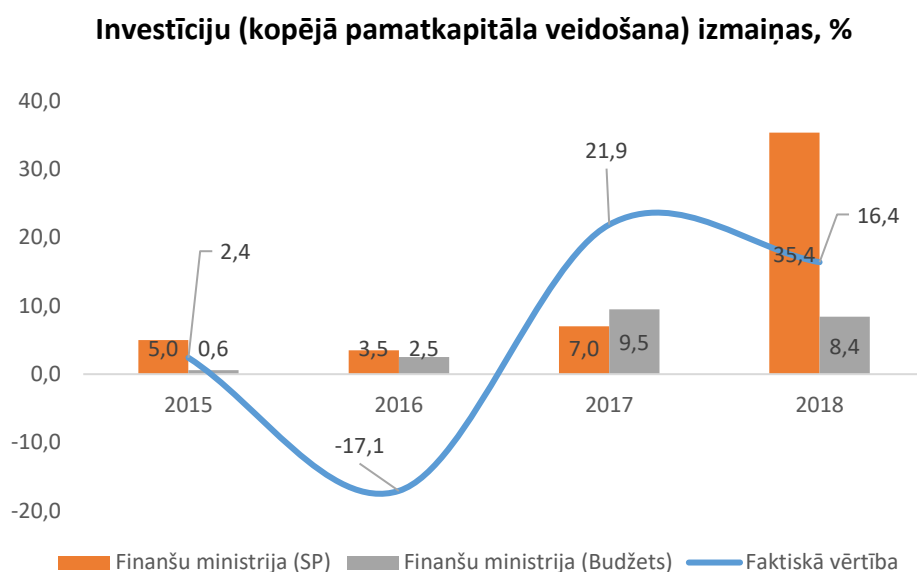
Publiskā patēriņa izmaiņas, %

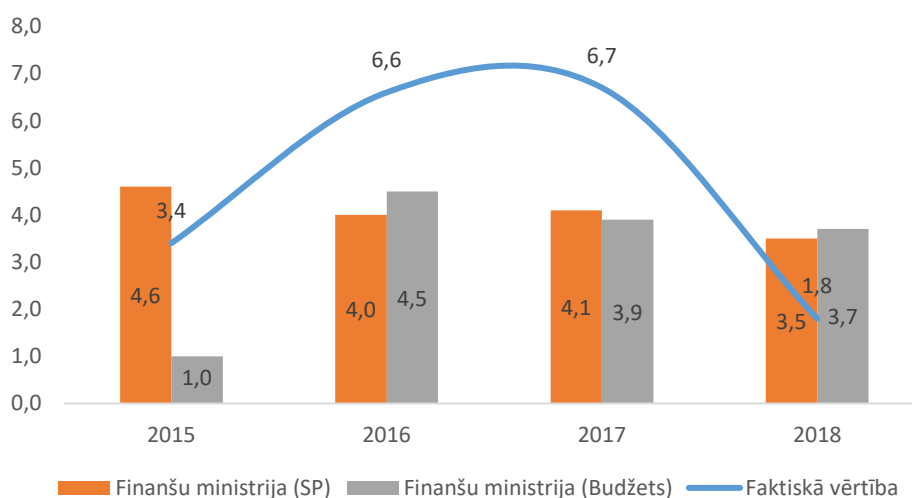
Proгноzes kļūda apskatītajam rādītājam katram gadam svārstās no -2,5 līdz 2,3 procentpunktiem budžeta plānošanas procesā, un -2,2 līdz 2,5 stabilitātes programmas izstrādes brīdī. Visprecīzākās prognozes veiktas, izstrādājot 2018.gada budžetu, kad prognozes novirze bijusi 0,2 procentpunkti no faktiskās vērtības.

Visneprecīzākās prognozes veiktas 2015.gadam, kad prognozes novirze no faktiskās vērtības bijusi 2,5 procentpunkti.

Attēls Nr.6

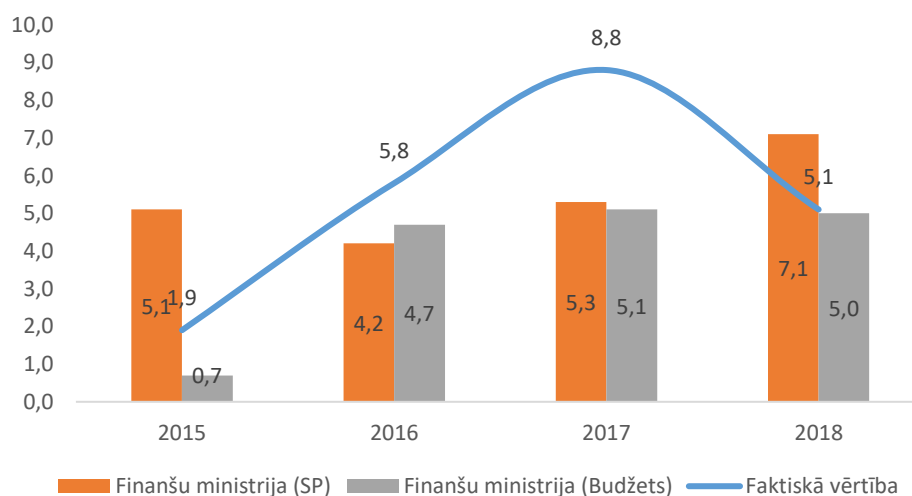

Prognozes kļūda apskatītajam rādītājam katram gadam svārstās no -19,6 līdz 12,4 procentpunktiem budžeta plānošanas procesā, un -20,6 līdz 14,9 stabilitātes programmas izstrādes brīdī. 2016. gadā faktiskais rādītājs bija negatīvs. Gan budžeta gatavošanas procesā, gan stabilitātes programmas gatavošanas procesā veiktās prognozes uzrāda pozitīvu rādītāja dinamiku. 2017. un 2018.gadā rādītājs bijis pozitīvs. Šiem diviem gadiem veiktās prognozes bijušas piesardzīgākas, līdz ar to veidojot būtisku atšķirību no faktiskās vērtības. Precīzākās prognozes budžeta veidošanas procesā veiktas prognozējot 2015.gada rādītāju, kad novirze no faktiskā rādītāja bija -1,8 procentpunkts. Visneprecīzākās prognozes veidots 2016.gadam, kad faktiskā vērtība bija par -14,6 procentpunktiem zemāka par prognozēto.

Preču un pakalpojumu eksporta (salīdzināmās cenās) izmaiņas. %

Proгноzes kļūda apskatītajam rādītājam katram gadam svārstās no -1,9 līdz 2,8 procentpunktiem budžeta plānošanas procesā, un -1,7 līdz 2,6 stabilitātes programmas izstrādes brīdī. Visprecīzākās prognozes bijušas 2018.gadam, kad budžeta plānošanas procesā veiktā prognoze atšķiras no faktiskā rādītāja par 1,9 procentpunktiem. Visneprecīzākā prognoze budžeta plānošanas procesā bijusi 2017.gadam, kad faktiskā vērtība ir par 2,8 procentpunktiem lielāka par prognozēto vērtību. 2015.gadam prognozētā vērtība stabilitātes programmā bijusi būtiski lielāka par 2015.gada budžet sagatavošanas procesā veikto prognozi. Konstatētās izmaiņas rādītājos, kas ietekmē prognozes lielumu eksporta rādītājam, ir pārvērtētas.

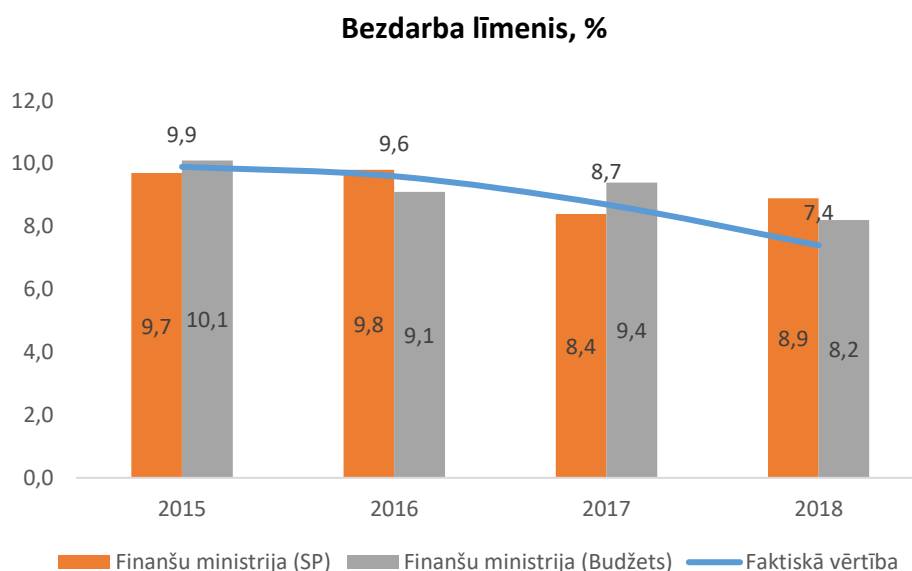
Attēls Nr.8

Preču un pakalpojumu importa (salīdzināmās cenās) izmaiņas, %

Proгноzes kļūda apskatītajam rādītājam katram gadam svārstās no 0,1 līdz 3,7 procentpunktiem budžeta plānošanas procesā, un -3,2 līdz 3,5 stabilitātes

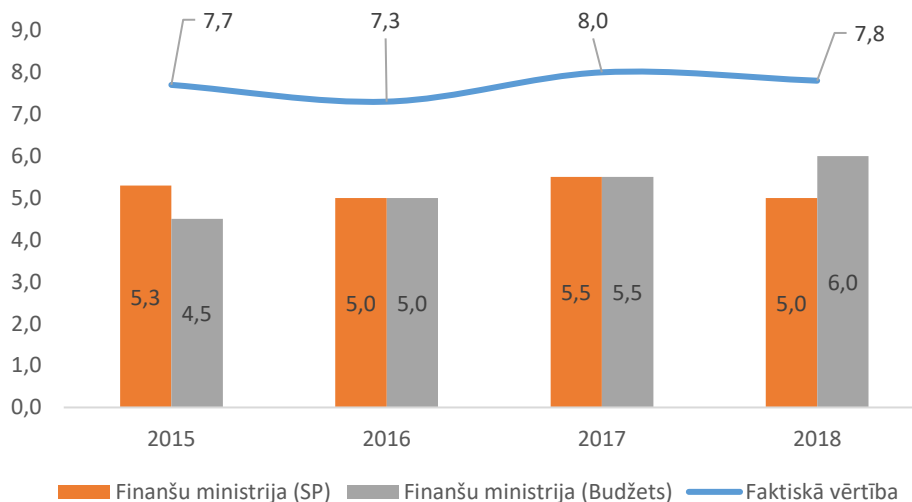
programmas izstrādes brīdī. Visprecīzākās prognozes bijušas 2018.gadam, kad faktiskais rādītājs pārsniedza prognozes rādītāju par 0,1 procentpunktu. Salīdzinoši visneprecīzākās prognozes veiktas 2017.gadam, kad faktiskais rādītājs pārsniedza prognozes rādītāju par 3,7 procentpunktiem. Veidojot 2017.gada budžeta projekta prognozes, nav prognozēti faktori, kas veidojuši salīdzinoši augsto importa pieauguma rādītāju.

Attēls Nr.9

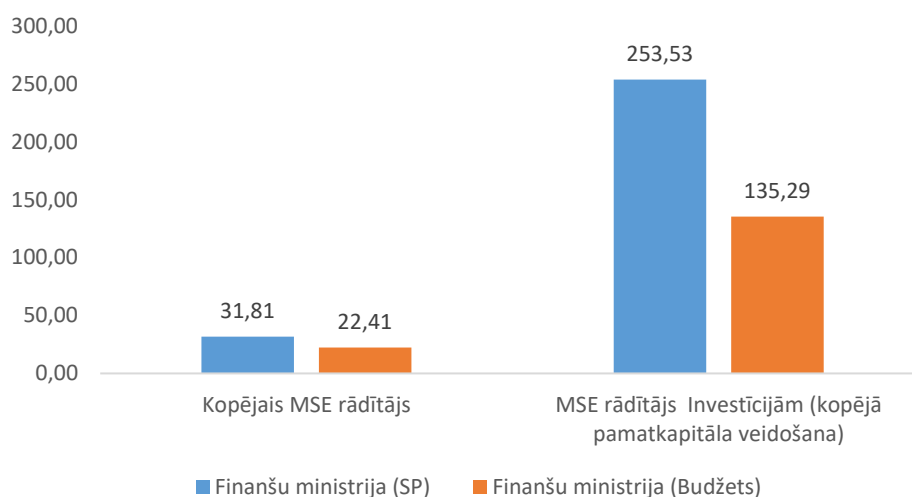
Prognozes kļūda apskatītajam rādītājam pa gadiem svārstās no -1,5 līdz 0,3 stabilitātes programmai, un no -0,8 līdz 0,5 budžeta izstrādes brīdī. Visprecīzākais rādītājs prognozēts 2015.gadam, kad prognozētā vērtība bija par 0,2 procentpunktiem augstāka par rādītāja faktisko izpildi. Salīdzinoši neprecīzākā prognoze budžeta izstrādes procesā izdarīta 2017.gadam, kas prognozētais rādītājs atšķiras no faktiskā rādītāja par 0,7 procentpunktiem. Kopumā rādītāja prognozētais tuvu faktiskajiem rādītājiem.

Nominālās vidējās algas tautsaimniecībā izmaiņas, %

Prognozes kļūda apskatītajam rādītājam pa gadiem svārstās no 1,8 līdz 3,2 budžeta izstrādes brīdī, un no 2,3 līdz 2,8 stabilitātes programmā. Visprecīzākās prognozes budžeta izpildes procesā veiktas 2018.gadā, ka faktiskais rādītājs ir par 1,8 procentpunktiem lielāks par prognozēto vērtību. Neprecīzākā prognoze veikta veidojot 2015.gada budžetu, kad faktiskais rādītājs pārsniedzis prognozēto rādītāju par 3,2 procentpunktiem.

MSE rādītāja salīdzinājums FM prognozēm (koeficients) starp stabilitātes programmu un budžeta projektu

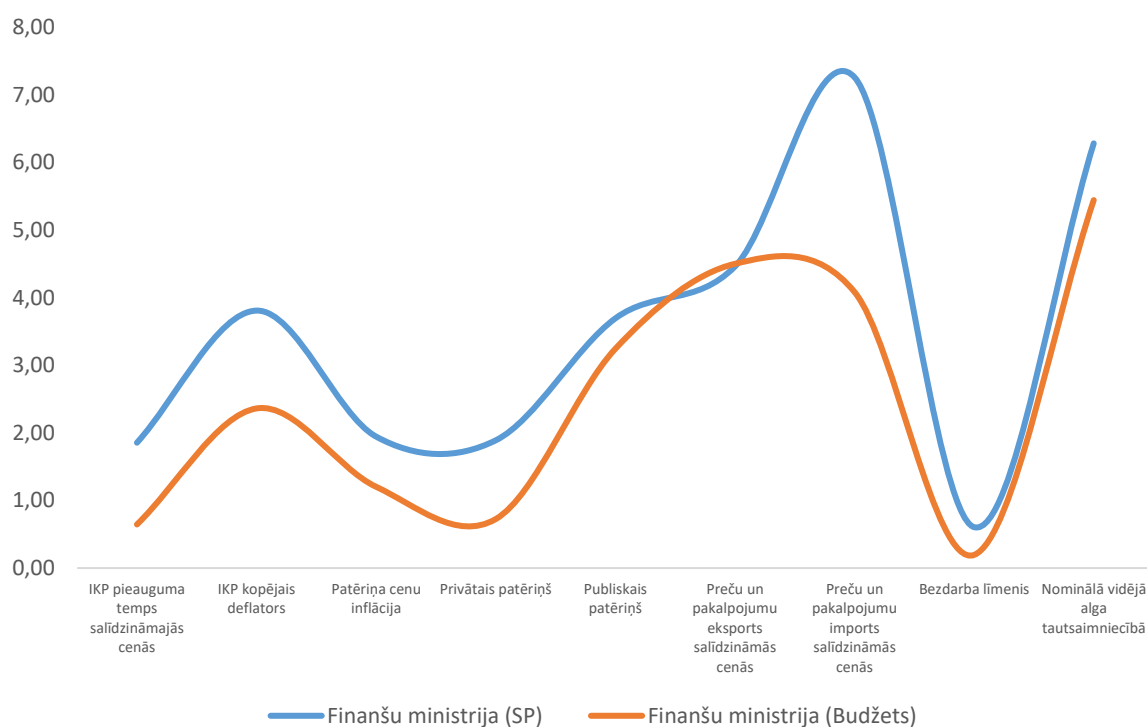

Lai noteiktu prognožu precizitāti, ir sasummēti visu rādītāju (izņemot investīcijas (kopējā pamatkapitāla veidošana), kam MSE rādītājs mēroga ziņā būtiski atšķiras no citiem rādītājiem) MSE rādītāji, lai vizualizētu kopējo noviržu situāciju. Budžeta veidošanas procesā veikto prognožu MSE summa ir tuvāka 0, līdz ar to var teikt, ka

kopumā budžeta veidošanas procesā veiktās prognozes ir precīzākas par stabilitātes programmas veidošanas procesā veiktajām prognozēm. To var skaidrot arī ar faktu, ka prognozēšanas periods ir tuvāks. Līdz ar to ir mazāka nenoteiktība attiecībā uz mainīgajiem faktoriem.

Attēls Nr.12

MSE rādītāja salīdzinājums FM prognozēm (koeficients)

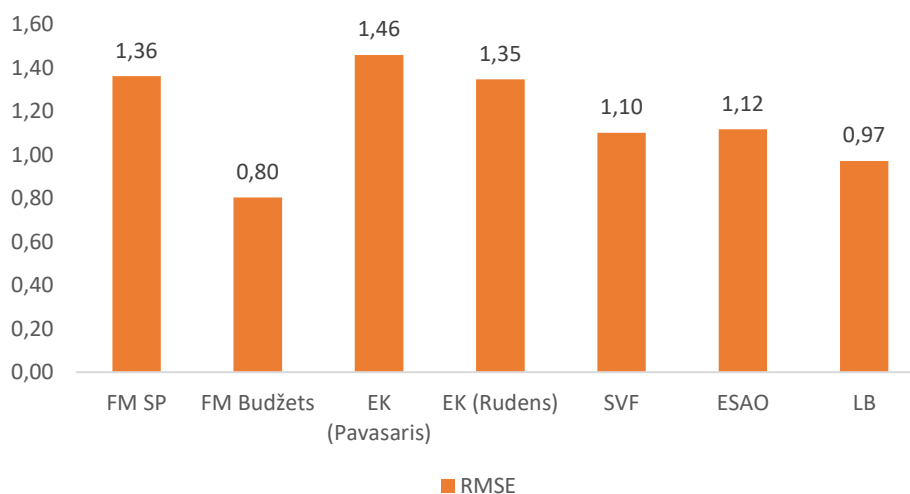

Vērtējot katra rādītāja MSE, var secināt, ka kopumā budžeta izstrādes procesa ietvaros veiktā prognozes ir ar lielāku precizitāti, ko apliecina MSE rādītājs, kas šīm prognozēm ir tuvāk 0 atzīmei, nekā stabilitātes programmas rādītāji. Izņēmums ir rādītājs preču un pakalpojumu eksports, kur gan budžeta izstrādes procesa prognoze, gan stabilitātes programmas izstrādes laikā veiktās prognozes MSE rādītāji ir vienādi.

Vislielākās novirzes no faktiskās izpildes ir rādītājiem preču un pakalpojumu imports, nominālā vidējā alga tautsaimniecībā un IKP kopējais deflators.

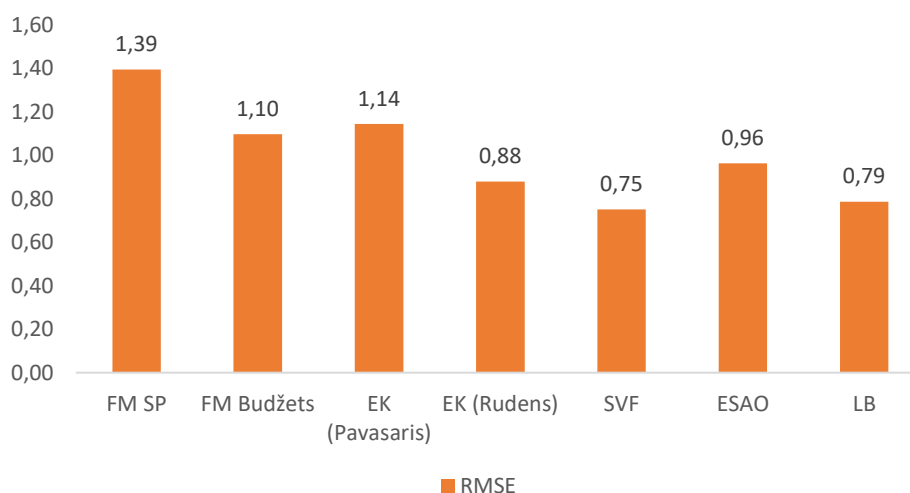
4. Finanšu ministrijas sagatavoto makroekonomisko prognožu salīdzinājums ar citu institūciju prognozēm

Visas prognožu skaitliskās vērtības un to aprēķinātie noviržu rādītāji ir atspoguļoti pētījuma pielikumā. Prognožu precizitātes salīdzināšanai tiks salīdzināti RSME rādītāji. Rādītāji, kuriem ir visvairāk veikto prognožu, tiks salīdzināti atsevišķi. Kopējā prognozes precizitāte makroekonomiskajiem lielumiem tiks noteikta ar aritmētiski vidējo RSME rādītāju.

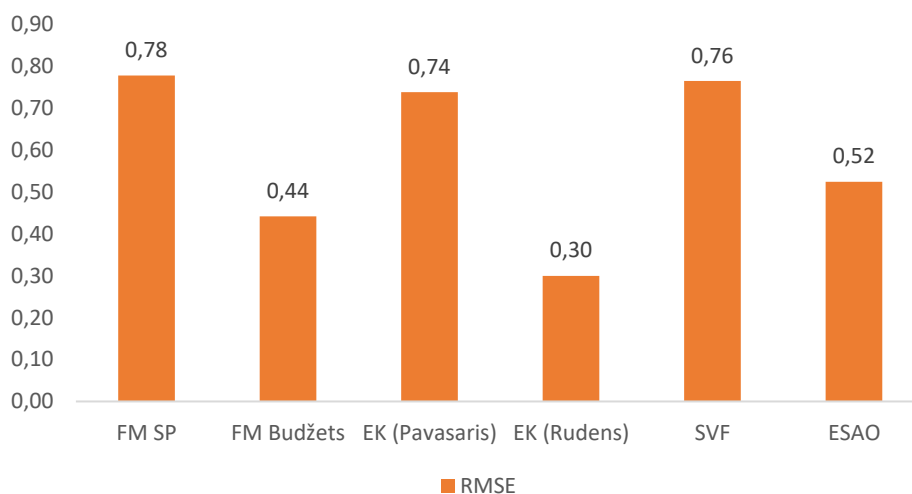
RMSE rādītājs IKP pieauguma tempam salīdzināmajās cenās

Makroekonomiskajam rādītājam IKP pieauguma temps nākotnes vērtības prognozējušas visas apskatītās organizācijas. Caurmērā visprecīzākās prognozes veikusi FM budžeta izstrādes procesā. Caurmērā precīzas prognozes arī LB, SVF un ESAO. EK veiktās prognozes ir ar vislielākajām novirzēm.

Attēls Nr.14

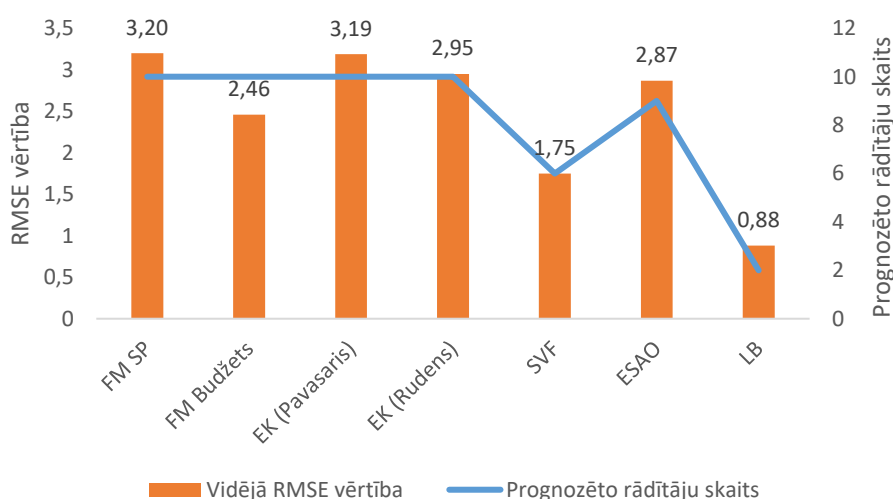
RMSE rādītājs patēriņa cenu inflācijai

Makroekonomiskajam rādītājam patēriņa cenu inflācija nākotnes vērtības prognozējušas visas apskatītās organizācijas. Caurmērā visprecīzākās prognozes veicis SVF, kā arī LB. FM stabilitātes programmā rādītājs bijis salīdzinoši visneprecīzākais, ko parāda aprēķinātais RMSE rādītājs, kas pēc savas vērtības atrodas vistālāk no 0 punkta. EK rudenī veiktajām prognozēm, salīdzinot ar pavasari, veikusi būtiskas korekcijas, kas rezultātā devušas lielāku precizitāti.

RMSE rādītājs bezdarba līmenim

Makroekonomiskajam rādītājam bezdarba līmenis prognozi savos pārskatos nav nopublicējusi LB. No pārējiem prognožu veicējiem visprecīzākās prognozes veikusi EK rudens pārskatā, kā arī FM budžeta sagatavošanas procesā. Gan FM, gan EK rudenī (budžeta izstrādes procesā FM) veiktajām prognozēm, salīdzinot ar pavasari (stabilitātes programmas izstrāde FM), veikusi būtiskas korekcijas, kas rezultātā devušas lielāku precizitāti.

Attēls Nr.16

RMSE rādītāja salīdzinājums visiem prognožu veicējiem

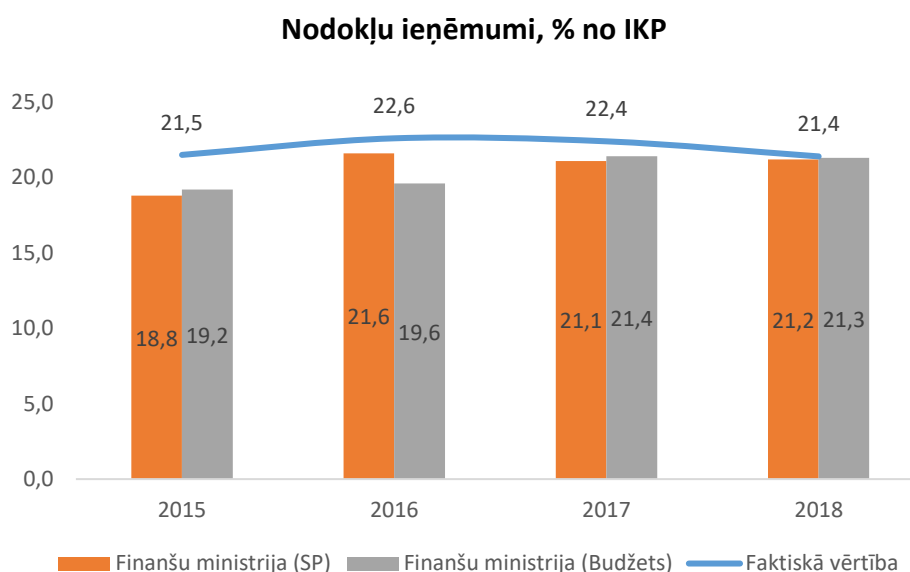
Augstāk redzamajā attēlā atspoguļots aprēķinātais aritmētiski vidējais RMSE rādītājs katram no apskatītajiem prognožu veicējiem. Aprēķinot aritmētisko vidējo RSME vērtību, tiek noteikts nosacīti precīzākais prognožu veicējs. Par visprecīzāko prognožu veicēju uzskatāms tas, kam RMSE rādītājs ir viszemākais. Visprecīzākie ir tie prognožu veicēji, kas prognozējuši mazu skaitu visplašāk izmantotos makroekonomiskos

rādītājus. Šīs organizācijas ir SVF un LB. Pārējie prognozētāji prognozējuši 9 vai 10 rādītāju vērtības. Šeit visprecīzākās ir FM veiktās prognozes, kas veiktas budžeta gatavošanas procesā. Tai pat laikā FM stabilitātes programmas prognozes ir visneprecīzākās. Gan FM, gan EK prognozēm, kas veiktas rudens periodā, ir tendence būt precīzākām. Šo apstākli nosaka salīdzinoši tuvu esošais prognozes periods, kas mazina prognožu nenoteiktību. Vienlaikus jāatzīmē, ka EK savās prognozēs ir mazāk elastīga, jo RSME vērtības starp rudens un pavasara prognozēm ir mazāk atšķirīgas.

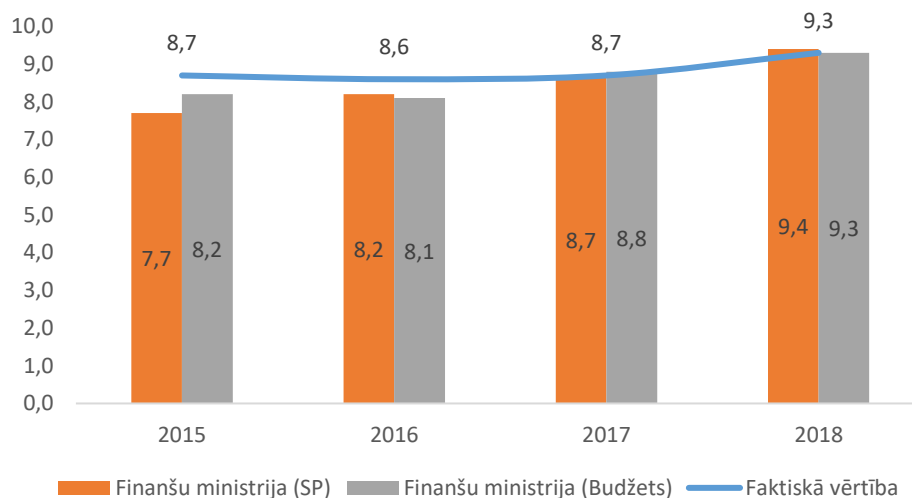
6. Finanšu ministrijas sagatavoto vispārējās valdības budžeta rādītāju prognožu salīdzinājums ar rādītāju faktisko izpildi

Attēls Nr.17

Prognozes kļūda apskatītajam rādītājam svārstās no 0,1 līdz 3,0 procentpunktiem budžeta izstrādes brīdī, un no 0,2 līdz 2,7 procentpunktiem stabilitātes programmā. Budžeta plānošanas periodā visprecīzākās prognozes veiktas 2018.gadam, kad faktiskais rādītājs bija par 0,1 procentpunktu lielāks par prognozēto vērtību. Viszemākā precizitāte budžeta plānošanas procesā bijusi prognozēm priekš 2016.gada, kad atšķirība bijusi 3,0 procentpunkti.

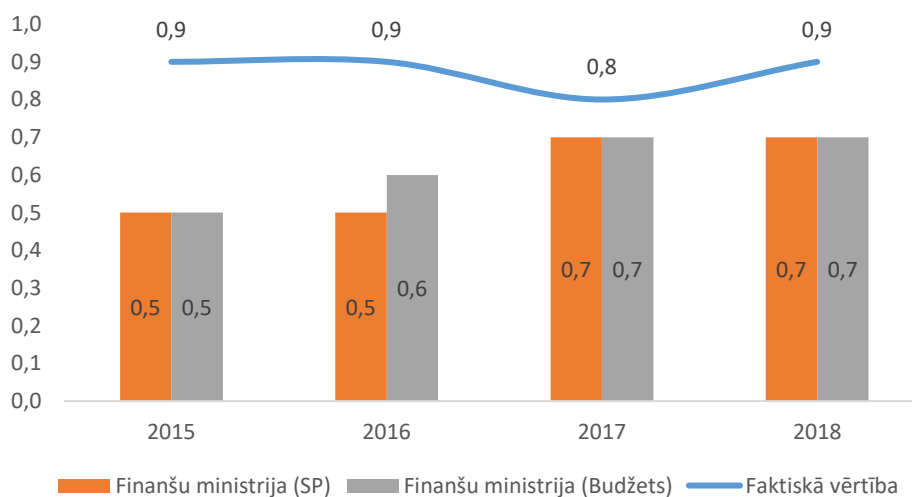
Sociālās iemaksas, % no IKP

Prognozes kļūda apskatītajam rādītājam svārstās no -0,1 līdz 0,5 budžeta izstrādes brīdī, un no -0,1 līdz 1,0 stabilitātes programmā. Budžeta plānošanas periodā visprecīzākās prognozes veiktas 2018.gadam, kad faktiskais rādītājs bija vienāds ar prognozēto vērtību. Viszemākā precizitāte budžeta plānošanas procesā bijusi prognozēm priekš 2015. un 2016.gada, kad atšķirība bijusi 0,5 procentpunkti.

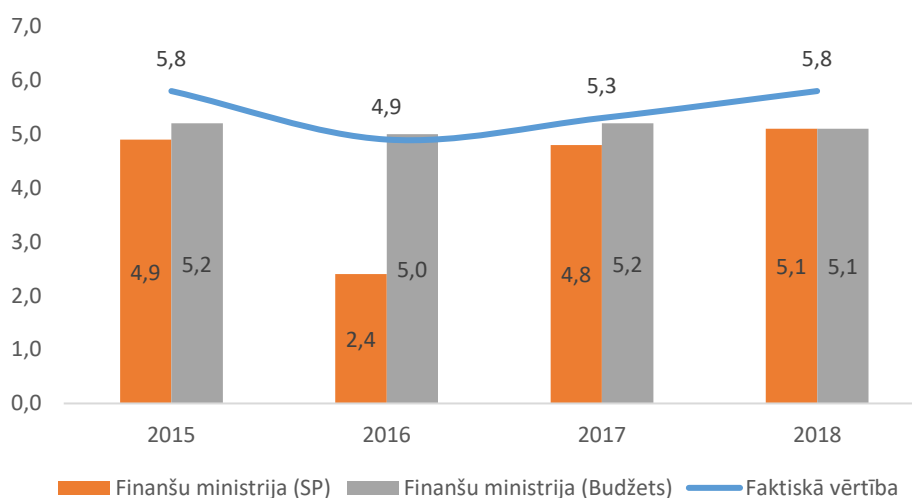
Attēls Nr.19

Īpašuma ienākumi, % no IKP

Prognozes kļūda apskatītajam rādītājam svārstās no 0,1 līdz 0,4 budžeta izstrādes brīdī, un no 0,1 līdz 0,4 stabilitātes programmā. Budžeta plānošanas periodā visprecīzākās prognozes veiktas 2017.gadam, kad faktiskais rādītājs bija par 0,1 procentpunktu lielāks par prognozēto vērtību. Viszemākā precizitāte budžeta plānošanas procesā bijusi prognozēm priekš 2015.gada, kad atšķirība bijusi 0,4 procentpunkti.

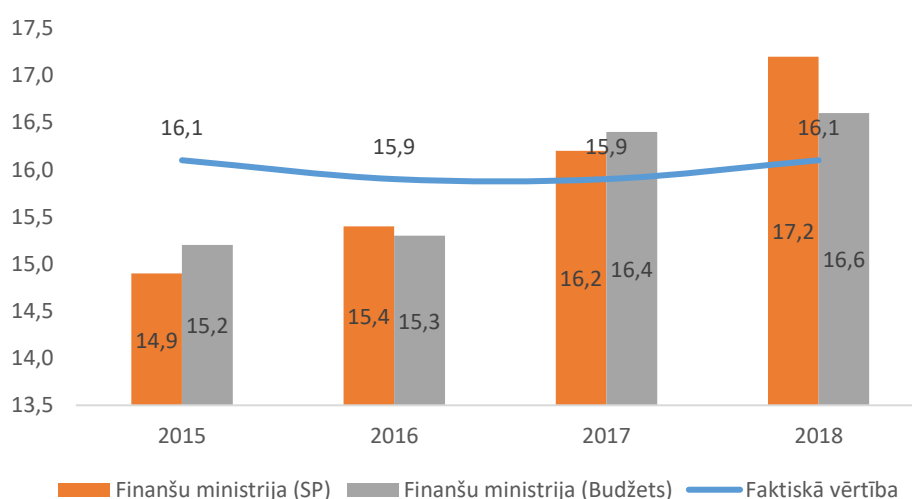
Pārējie ienākumi, % no IKP

Prognozes kļūda apskatītajam rādītājam svārstās no -0,1 līdz 0,7 budžeta izstrādes brīdī, un no 0,5 līdz 2,5 stabilitātes programmā. Budžeta plānošanas periodā visprecīzākās prognozes veiktas 2016. un 2017.gadam, kad faktiskais rādītājs bija 0,1 procentpunktu lielāks (2017.gadā) un par 0,1 procentpunktu mazāks (2016.gadā) prognozēto vērtību. Viszemākā precizitāte budžeta plānošanas procesā bijusi prognozēm priekš 2018.gada, kad atšķirība bijusi 0,7 procentpunkti.

Attēls Nr.21

Atlīdzība nodarbinātajiem un starppatēriņš, % no IKP

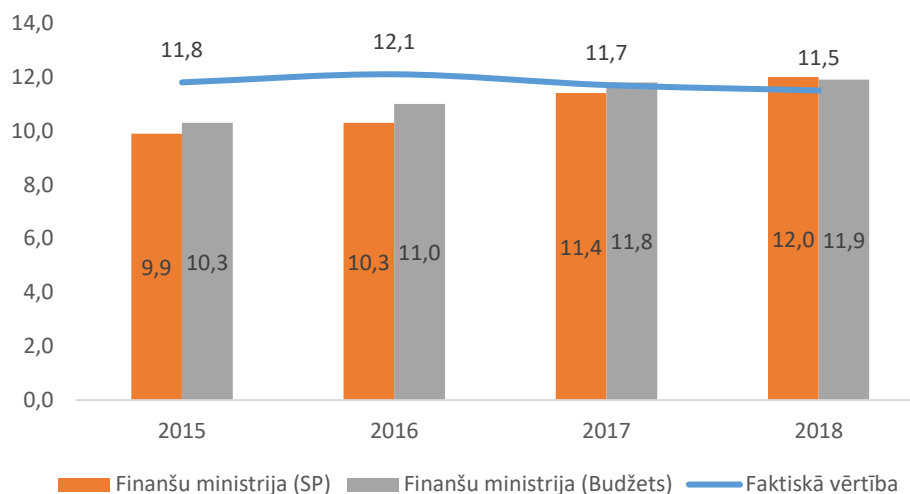

Prognozes kļūda apskatītajam rādītājam svārstās no -0,5 līdz 0,9 budžeta izstrādes brīdī, un no -1,1 līdz 1,2 stabilitātes programmā. Budžeta plānošanas periodā visprecīzākās prognozes veiktas 2017. un 2018.gadam, kad faktiskais rādītājs bija par 0,5 procentpunktiem mazāks par prognozēto vērtību. Viszemākā precizitāte budžeta

plānošanas procesā bijusi prognozēm priekš 2015.gada, kad atšķirība bijusi 0,9 procentpunkti.

Attēls Nr.22

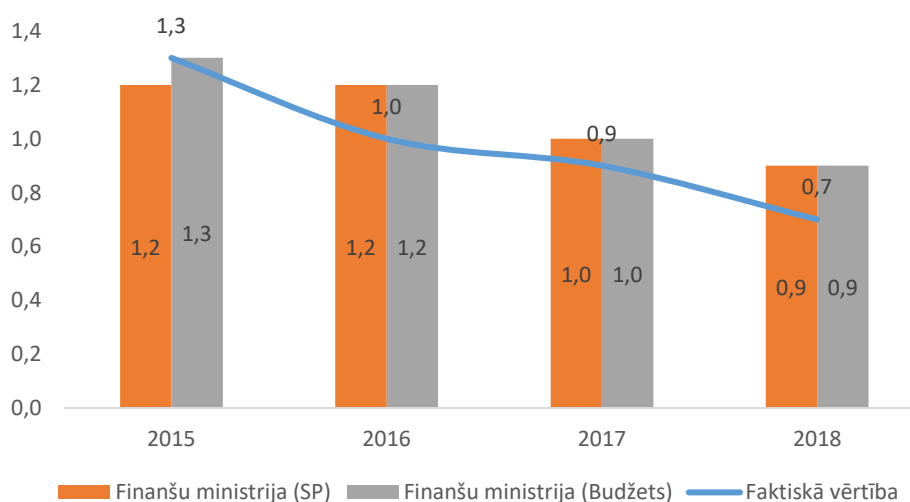
Sociālie maksājumi, % no IKP

Prognozes kļūda apskatītajam rādītājam svārstās no -0,4 līdz 1,5 budžeta izstrādes brīdī, un no -0,5 līdz 1,5 stabilitātes programmā. Budžeta plānošanas periodā visprecīzākās prognozes veiktas 2017. gadam, kad faktiskais rādītājs bija par 0,1 procentpunktu mazāks par prognozēto vērtību. Viszemākā precizitāte budžeta plānošanas procesā bijusi prognozēm priekš 2015.gada, kad atšķirība bijusi 1,5 procentpunkti.

Attēls Nr.23

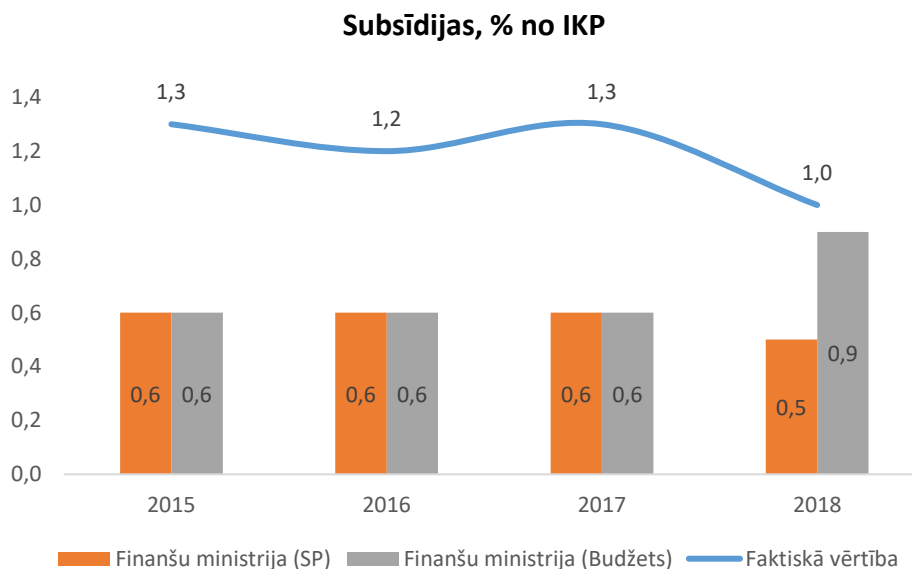
Procentu izdevumi, % no IKP

Prognozes kļūda apskatītajam rādītājam svārstās no -0,2 līdz 0 budžeta izstrādes brīdī, un no -0,2 līdz 0,1 stabilitātes programmā. Budžeta plānošanas periodā visprecīzākās

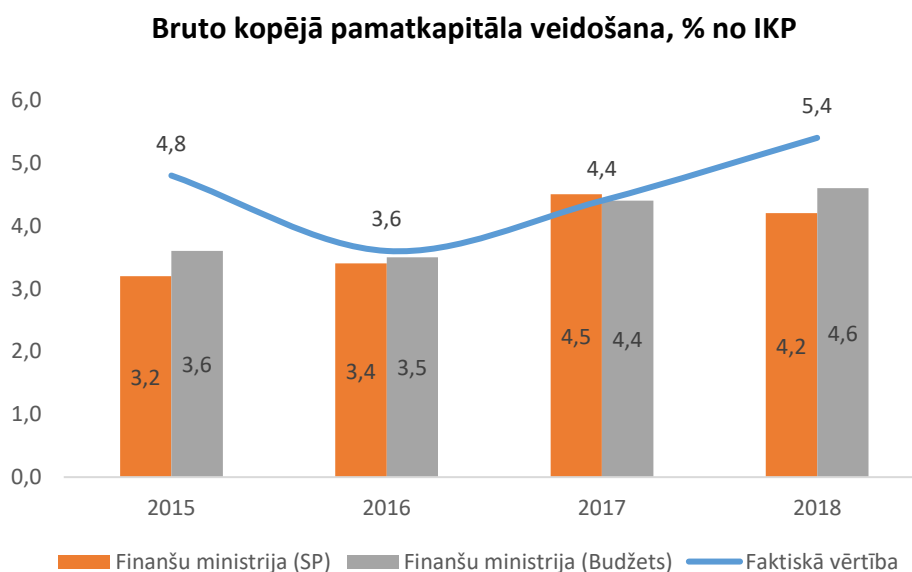
prognozes veiktas 2015. gadam, kad faktiskais rādītājs sakrīt ar prognozēto vērtību. Viszemākā precizitāte budžeta plānošanas procesā bijusi prognozēm priekš 2016. un 2018.gada, kad atšķirība bijusi 0,2 procentpunkti.

Attēls Nr.24

Prognozes kļūda apskatītajam rādītājam svārstās no 0,1 līdz 0,7 budžeta izstrādes brīdī, un no 0,5 līdz 0,7 stabilitātes programmā. Budžeta plānošanas periodā visprecīzākās prognozes veiktas 2018. gadam, kad faktiskais rādītājs bija par 0,1 procentpunktu lielāks par prognozēto vērtību. Viszemākā precizitāte budžeta plānošanas procesā bijusi prognozēm priekš 2015. un 2017.gada, kad atšķirība bijusi 0,7 procentpunkti.

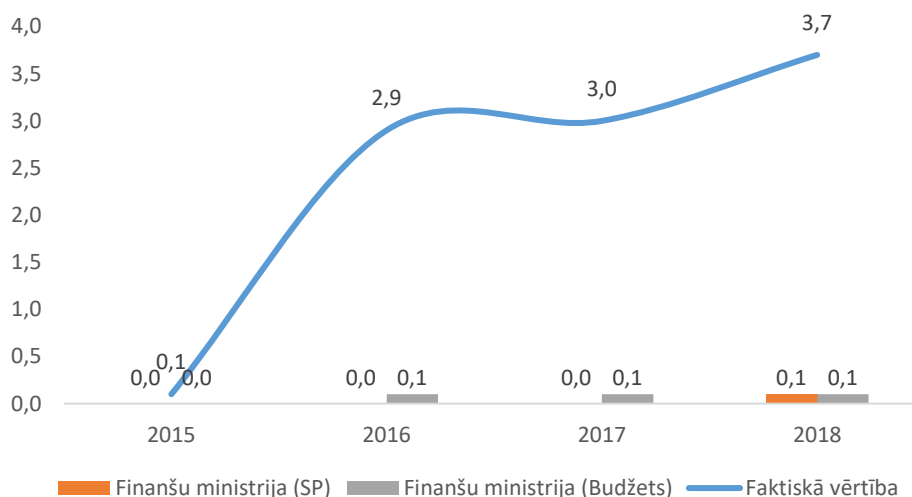
Attēls Nr.25

Prognozes kļūda apskatītajam rādītājam svārstās no 0,0 līdz 1,2 budžeta izstrādes brīdī, un no -0,1 līdz 1,6 stabilitātes programmā. Budžeta plānošanas periodā visprecīzākās prognozes veiktas 2017. gadam, kad faktiskais rādītājs bija vienāds ar prognozēto vērtību. Viszemākā precizitāte budžeta plānošanas procesā bijusi prognozēm priekš 2015. gada, kad atšķirība bijusi 1,2 procentpunkti.

Attēls Nr.26

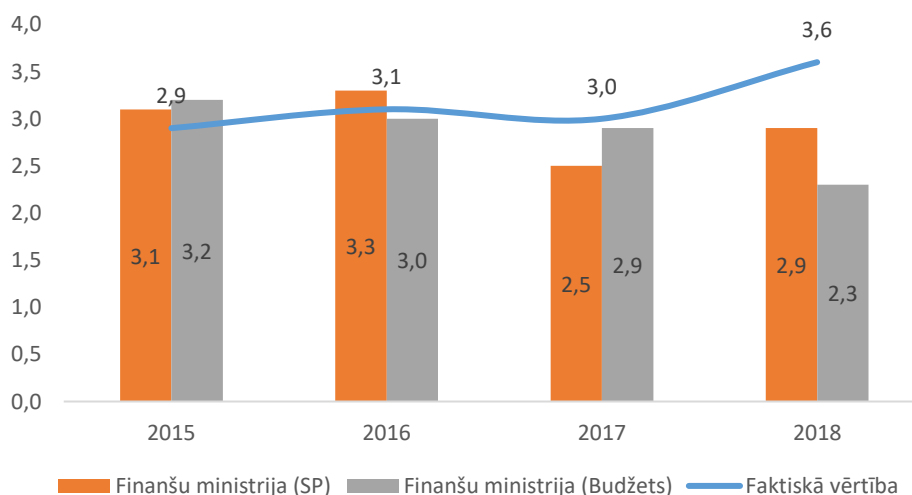
Kapitālo izdevumu transferti, % no IKP

Prognozes kļūda apskatītajam rādītājam svārstās no 0,1 līdz 3,6 budžeta izstrādes brīdī, un no 0,1 līdz 3,6 stabilitātes programmā. Budžeta plānošanas periodā visprecīzākās prognozes veiktas 2015. gadam, kad faktiskais rādītājs bija par 0,1 procentpunktu lielāks par prognozēto vērtību. Viszemākā precizitāte budžeta plānošanas procesā bijusi prognozēm priekš 2018. gada, kad atšķirība bijusi 3,6 procentpunkti.

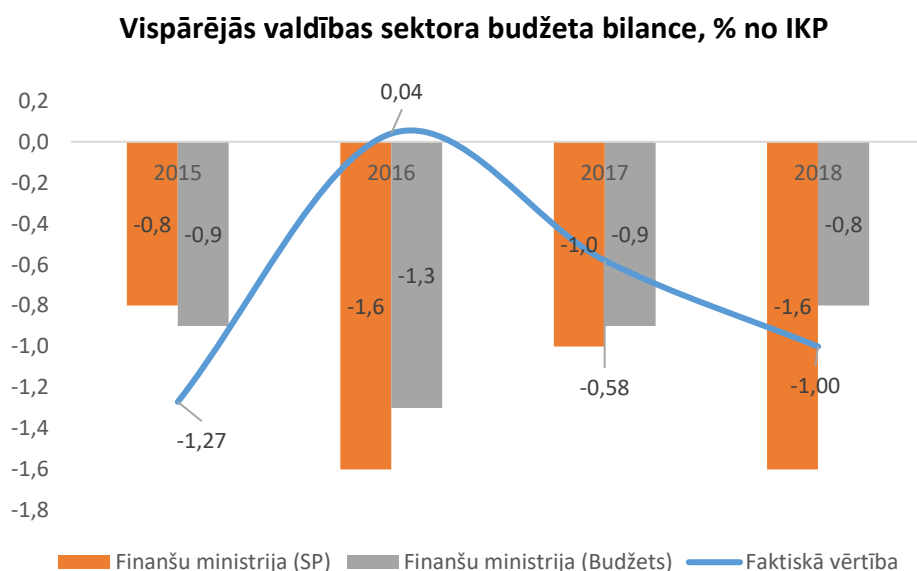
Attēls Nr.27

Pārējie izdevumi, % no IKP

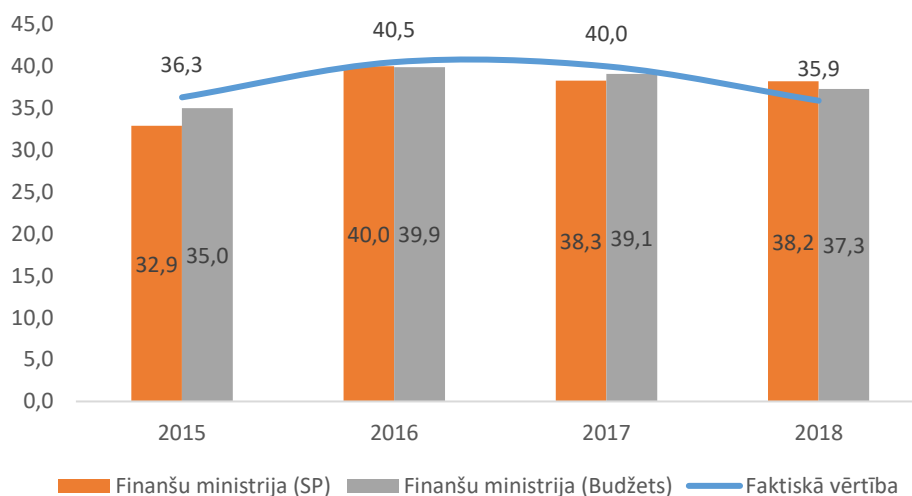

Prognozes kļūda apskatītajam rādītājam svārstās no -0,3 līdz 1,3 budžeta izstrādes brīdī, un no -0,2 līdz 0,7 stabilitātes programmā. Budžeta plānošanas periodā visprecīzākās prognozes veiktas 2016. un 2017. gadam, kad faktiskais rādītājs bija par 0,1 procentpunktu lielāks par prognozēto vērtību. Viszemākā precizitāte budžeta plānošanas procesā bijusi prognozēm priekš 2018. gada, kad atšķirība bijusi 1,3 procentpunkti.

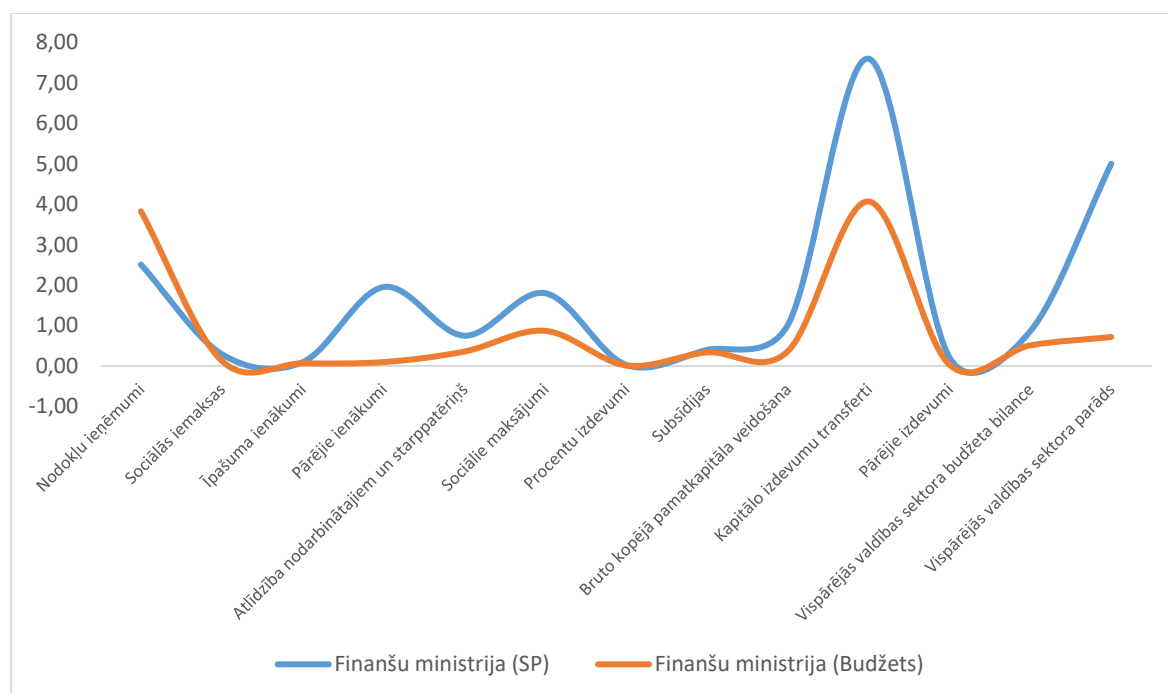
Attēls Nr.28

Prognozes kļūda apskatītajam rādītājam svārstās no -1,3 līdz -0,8 budžeta izstrādes brīdī, un no -1,6 līdz -0,8 stabilitātes programmā. Budžeta plānošanas periodā visprecīzākās prognozes veiktas 2018. gadam, kad faktiskais rādītājs bija par 0,2 procentpunktiem lielāks par prognozēto vērtību. Viszemākā precizitāte budžeta plānošanas procesā bijusi prognozēm priekš 2016. gada, kad atšķirība bijusi 1,26 procentpunkti.

Vispārējās valdības sektora parāds, % no IKP

Proгноzes kļūda apskatītajam rādītājam svārstās no -1,4 līdz 1,3 budžeta izstrādes brīdī, un no -2,3 līdz 3,4 stabilitātes programmā. Budžeta plānošanas periodā visprecīzākās prognozes veiktas 2016. gadam, kad faktiskais rādītājs bija par 0,6 procentpunktiem lielāks par prognozēto vērtību. Viszemākā precizitāte budžeta plānošanas procesā bijusi prognozēm priekš 2018. gada, kad atšķirība bijusi 1,4 procentpunkti.

MSE salīdzinājums Finanšu ministrijas fiskālo rādītāju prognozēm

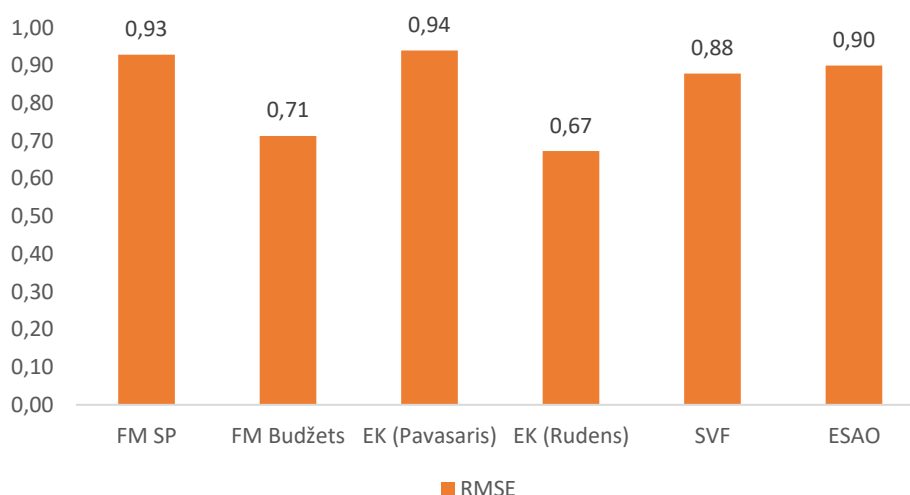
FM budžeta prognozes caurmērā ir precīzākas par FM stabilitātes programmas prognozēm, izņemot nodokļu ieņēmuma rādītāju. Prognozes ar salīdzinoši zemāku precizitāti ir rādītājiem nodokļu ieņēmumi, kapitālo izdevumu transferti un vispārējā valdības sektora parāds.

7. Finanšu ministrijas sagatavoto vispārējās valdības budžeta rādītāju prognožu salīdzinājums ar citu institūciju prognozēm

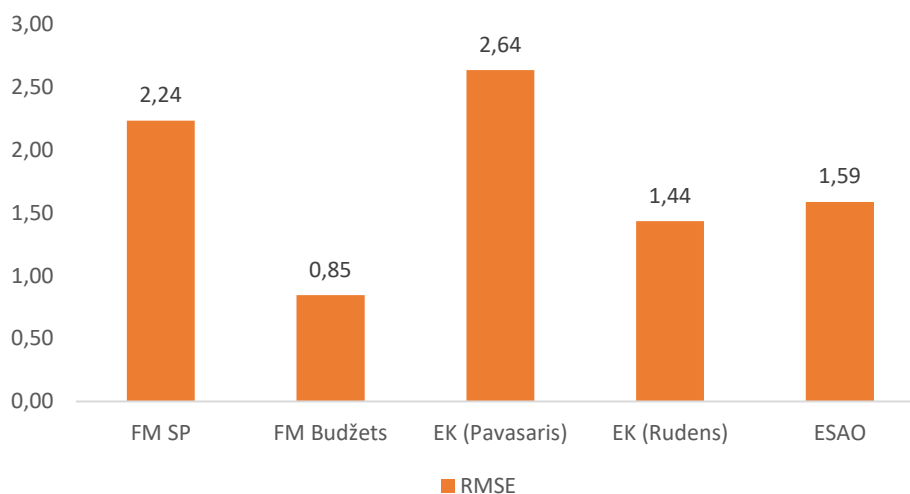
Visas prognožu skaitliskās vērtības un to aprēķinātie noviržu rādītāji ir atspoguļoti pētījuma pielikumā. Prognožu precizitātes salīdzināšanai tiks salīdzināti RSME rādītāji. Rādītāji, kuriem ir visvairāk veikto prognožu, tiks salīdzināti atsevišķi. Kopējā prognozes precizitāte budžeta rādītājiem tiks noteikta ar aritmētiski vidējo RSME rādītāju.

Attēls Nr.31

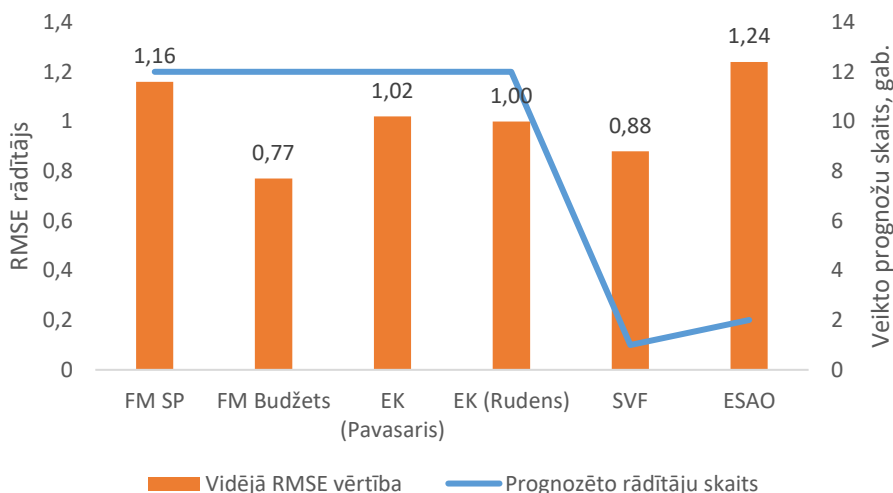
RMSE rādītājs vispārējās valdības sektora budžeta bilanci

Vispārējās budžeta bilances prognozi publicējušas visas apskatītās organizācijas, izņemot LB. Visprecīzākā prognoze ir EK rudens prognoze. Visām organizācijām ir salīdzinoši līdzīgs RSME rādītājs. Līdz ar to var apgalvot, ka rādītājs ir prognozēts relatīvi precīzi. Gan FM, gan EK prognozēm vērojama tendence, ka rudens periodā izdarītās prognozes ir precīzākas.

RMSE rādītājs vispārējās valdības sektora parādam

Valdības sektora parāda prognozi publicējušas visas apskatītās organizācijas, izņemot LB un SVF. Visprecīzākā prognoze ir FM budžeta gatavošanas procesā. Pārējo prognožu RSME rādītājs ir būtiski augstāks, kas liecina par būtiskākām prognožu novirzēm. Gan FM, gan EK prognozēm vērojama tendence, ka rudens periodā izdarītās prognozes ir precīzākas.

RMSE rādītāja salīdzinājums visiem prognožu veicējiem

Budžeta rādītāju attīstību prognozējuši FM un EK. SVF veicis vienu prognozi, ESAO 2 prognozes. Visprecīzākās prognozes kopumā veikusi FM budžeta gatavošanas procesā. EK prognozes un FM stabilitātes prognozes ir salīdzinoši līdzīgas no precizitātes viedokļa.

8. Secinājumi un ieteikumi

Vērtējot kopējo prognožu precizitāti, var teikt, ka FM veiktās prognozes budžeta izstrādes procesā ir devušas ticamāko rezultātu no apskatītajiem prognožu veicējiem. Budžeta izstrādes gaitā veidotās prognozes raksturojamas ar relatīvi mazāko nenoteiktības līmeni, jo procesi un notikumi iezīmē potenciālo attīstības scenāriju.

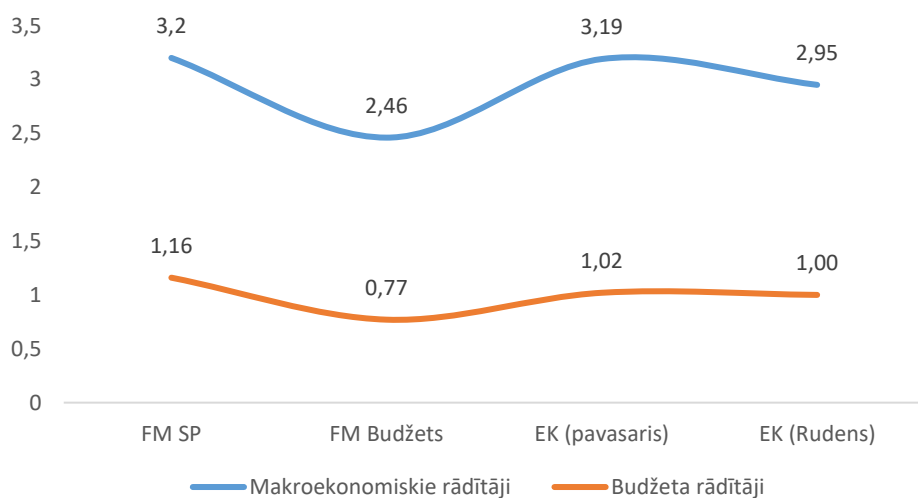
Savukārt stabilitātes programmas izstrādē veiktās prognozes ir salīdzinoši agrākas laika izteiksmē, kur nav iespējams prognozēt procesus un notikumus gandrīz gada garumā.

FM veiktās prognozes raksturojamas ar salīdzinoši lielāku elastību, ja salīdzina pavasara periodā tapušās prognozes ar rudens periodā tapušajām prognozēm. Identificējot būtiskas faktoru izmaiņas, tiek būtiski koriģētas prognozes.

Lai skaitliski varētu ilustrēt prognožu precizitāti, ir aprēķināti RMSE rādītāju vidējie aritmētiskie rādītāji.

Attēls Nr.34

RMSE rādītāja salīdzinājums FM un EK prognozēm

No rādītājiem var secināt, ka budžeta rādītāju prognozes ir ar mazāku kļūdu. Budžeta rādītāju prognozēšanas mehānismi ir pārbaudīti un pilnveidoti līdz līmenim, kas ļauj veikt kvalitatīvas un precīzas prognozes.

Makroekonomiskie rādītāji ir ar lielāku kļūdu. Šo rādītāju prognozēs izmantoto faktoru un notikumu izmaiņas ir grūtāk prognozējamas, sevišķi ilgākā laika periodā. To apliecina fakts, ka visprecīzākās ir FM prognozes, kas veiktas budžeta plānošanas procesa ietvaros laikā, kas ir salīdzinoši tuvāks notikumiem, kas ietekmē prognozētā rādītāja iznākumu.

PIELIKUMI

Pielikums Nr.1 t+1 prognozes (1.daļa)

Dokuments/organizācija un gads, kad veikta prognoze	Latvijas stabilitātes programma (2014)	Latvijas stabilitātes programma (2015)	Latvijas stabilitātes programma (2016)	Latvijas stabilitātes programma (2017)	Latvijas valsts budžets (2014)	Latvijas valsts budžets (2015)	Latvijas valsts budžets (2016)	Latvijas valsts budžets (2017)	EK pavasara prognozes (2014)	EK pavasara prognozes (2015)	EK pavasara prognozes (2016)	EK pavasara prognozes (2017)	EK rudens prognozes (2014)	EK rudens prognozes (2015)	EK rudens prognozes (2016)	EK rudens prognozes (2017)
Gads, kuram prognozēta vērtība	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
	Izmaiņas, %															
Iekšzemes kopprodukta pieauguma temps salīdzināmās cenās	4,0	3,0	3,3	3,4	2,8	3	3,5	3,4	4,1	3,2	3,1	3,5	2,9	3	2,8	3,2
IKP deflators	2,8	1,9	2,4	1,8	2,4	2,1	1,7	2,8	2,7	1,9	2,2	2,7	2,2	2	1,8	3,2
Patēriņa cenu inflācija	3	1,9	2	2	2,4	2	1,6	2,8	2,5	2,2	2	2	1,8	1,4	1,8	2,8
Privātais patēriņš salīdzināmās cenās	4,6	3,1	3,3	3	3,2	3,5	3,4	3,1	5,1	3,9	3,9	4,9	4	3,7	3,9	3,9
Publiskais patēriņš salīdzināmās cenās	2,5	2,8	2,8	2,8	2,8	2,5	3	4,2	2	2	2,5	2,5	1	2	2,5	2
Investīcijas kopējā pamatkapitāla veidošana salīdzināmās cenās	5,0															
		3,5	7	35,4	0,6	2,5	9,5	8,4	6,8	4,4	4,1	7,3	1,9	2,3	5,5	4
Krājumu izmaiņas salīdzināmās cenās	0,0	0,8	0	0	1,5	2,5	0	-0,1	N/A	N/A	N/A	9	0	0	0	4
Preču un pakalpojumu eksports salīdzināmās cenās	4,6	4,0	4,1	3,5	1	4,5	3,9	3,7	5,6	4,6	2,8	3,6	3,3	2,6	2,6	4
Preču un pakalpojumu imports salīdzināmās cenās	5,1	4,2	5,3	7,1	0,7	4,7	5,1	5	6,8	5,4	3,8	6,1	3,5	2,8	4,1	4,5
Bezdarbs	9,7	9,8	8,4	8,9	10,1	9,1	9,4	8,2	9,6	9,4	9,3	8,7	10,2	9,5	9,2	7,3
Nominālā vidējā alga tautsaimniecībā	5,3	5	5,5	5	4,5	5	5,5	6	4,6	4,8	5,5	6,8	4,6	5,2	5,5	8,1
	% no IKP															
Nodokļu ieņēmumi (D.2+D.5+D.91)	18,8	21,6	21,1	21,2	19,2	19,6	21,4	21,3	19,4	19,9	21,3	21	21,6	20,6	21,9	21,7
Sociālās iemaksas (D.61)	7,7	8,2	8,7	9,4	8,2	8,1	8,8	9,3	7,7	7,9	8,8	9	8	8,2	8,8	9,2
Īpašuma ienākumi (D.4)	0,5	0,5	0,7	0,7	0,5	0,6	0,7	0,7	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Pārējie ienākumi	4,9	2,4	4,8	5,1	5,2	5	5,2	5,1	5	4,9	4,9	4,6	4,5	4,7	4,3	4,5

Atlīdzība nodarbinātajiem un starppatēriņš (D.1+P.2)	14,9	15,4	16,2	17,2	15,2	15,3	16,4	16,6	15,8	15,9	16,6	16,7	15,5	14,6	16,6	16,8
Sociālie maksājumi (D.6311, D.63121, D.63131, D.62)	9,9	10,3	11,4	12	10,3	11	11,8	11,9	10,1	10,8	11,5	11,8	10,7	8,1	8,8	11,7
Procentu izdevumi (D.41)	1,2	1,2	1	0,9	1,3	1,2	1	0,9	1,3	1,2	1	1	1,4	1,2	1	0,8
Subsidijas (D.3)	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6	0,9	0,6	0,7	0,5	0,5	0,6	0,7	0,3	0,9
Bruto kopējā pamatkapitāla veidošana (P.51)	3,2	3,4	4,5	4,2	3,6	3,5	4,4	4,6	3,4	3,7	4,3	4	3,6	3,7	3,9	4,2
Kapitālo izdevumu transferti (D.9)	0	0	0	0,1	0	0,1	0,1	0,1	1,1	1,2	1,3	1,3	-0,3	1	1,4	1,4
Pārējie izdevumi	3,1	3,3	2,5	2,9	3,2	3	2,9	2,3	3,1	3,3	3,5	3,6	3,2	2,8	3,9	3,1
Vispārējās valdības sektora budžeta bilance	-0,8	-1,6	-1	-1,6	-0,9	-1,3	-0,9	-0,8	-1,9	-2,2	-1,6	-2,4	-1,5	-1,9	-1,7	-1,9
Vispārējās valdības sektora parāds	32,9	40	38,3	38,2	35	39,9	39,1	37,3	33,4	40,4	35,6	36	36,3	41,1	37,2	35,7

Pielikums Nr.1 t+1 prognozes (2.daļa)

Dokuments/organizācija un gads, kad veikta prognoze	ESAO prognozes (2014)	ESAO prognozes (2015)	ESAO prognozes (2016)	ESAO prognozes (2017)	SVF prognozes (2014)	SVF prognozes (2015)	SVF prognozes (2016)	SVF prognozes (2017)	LB prognozes (2014)	LB prognozes (2015)	LB prognozes (2016)	LB prognozes (2017)
Gads, kuram prognozēta vērtība	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
	Izmaiņas, %											
Iekšzemes kopprodukta pieauguma temps salīdzināmās cenās	3,2	3,1	3	4,2	3,2	3,3	3,4	3,9	2,7	2,7	3	4,1
IKP deflators	1,8	1,9	2	3,3	1,8	1,9	1,8	3,5	N/A	N/A	N/A	N/A
Patēriņa cenu inflācija	1,9	1,7	1,3	2,9	1,6	1,8	1,7	3,0	1,4	1,3	1,6	2,9
Privātais patēriņš salīdzināmās cenās	3	3,1	3,9	4,1	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Publiskais patēriņš salīdzināmās cenās	2,8	2,8	2	2,6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Investīcijas kopējā pamatkapitāla veidošana salīdzināmās cenās	2,7	2,8	5,4	9,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Krājumu izmaiņas salīdzināmās cenās	0,4	0,4	-0,3	0,2	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Preču un pakalpojumu eksports salīdzināmās cenās	3,1	3,5	3,9	5,6	3,0	1,8	3,1	4,5	N/A	N/A	N/A	N/A

Pielikums Nr.2 Rādītāju faktiskās vērtības

	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads
	Izmaiņas %			
Iekšzemes kopprodukta pieauguma temps salīdzināmās cenās	2,4	1,9	4,6	4,8
IKP deflatori	0,0	0,9	3,2	4,2
Patēriņa cenu inflācija	0,3	2,2	2,2	2,6
Privātais patēriņš salīdzināmās cenās	2,7	2,4	2,2	4,5
Publiskais patēriņš salīdzināmās cenās	0,3	1,3	5,3	4,0
Investīcijas kopējā pamatkapitāla veidošana salīdzināmās cenās	2,4	-17,1	21,9	16,4
Krājumu izmaiņas salīdzināmās cenās	-1,3	11,1	8,2	10,9
Preču un pakalpojumu eksports salīdzināmās cenās	3,4	6,6	6,7	1,8
Preču un pakalpojumu imports salīdzināmās cenās	1,9	5,8	8,8	5,1
Bezdarbs	9,9	9,6	8,7	7,4
Nominālā vidējā alga tautsaimniecībā	7,7	7,3	8	7,8
	% no IKP			
Nodokļu ieņēmumi (D.2+D.5+D.91)	21,5	22,6	22,4	21,4
Sociālās iemaksas (D.61)	8,7	8,6	8,7	9,3
Īpašuma ienākumi (D.4)	0,9	0,9	0,8	0,9
Pārējie ienākumi	5,8	4,9	5,3	5,8
Atlīdzība nodarbinātajiem un starppatēriņš (D.1+P.2)	16,1	15,9	15,9	16,1
Sociālie maksājumi (D.6311, D.63121, D.63131, D.62)	11,8	12,1	11,7	11,5
Procentu izdevumi (D.41)	1,3	1,0	0,9	0,7
Subsīdijas (D.3)	1,3	1,2	1,3	1,0
Bruto kopējā pamatkapitāla veidošana (P.51)	4,8	3,6	4,4	5,4
Kapitālo izdevumu transferti (D.9)	0,1	0,1	0,6	0,2
Pārējie izdevumi	2,9	3,1	3,0	3,6
Vispārējās valdības sektora budžeta bilance	-1,27	0,04	-0,58	-1,00
Vispārējās valdības sektora parāds	36,3	40,5	40	35,9

Pielikums Nr.3 RMSE rādītāja aprēķinātās vērtības

	Latvijas stabilitātes programma	Latvijas valsts budžets	EK pavasara prognozes	EK rudens prognozes	SVF prognozes	ESAO prognozes	LB prognozes
Iekšzemes kopprodukta pieauguma temps salīdzināmās cenās	1,36	0,80	1,46	1,35	1,10	1,12	0,97
IKP deflators	1,95	1,54	1,70	1,50	1,29	1,27	N/A
Patēriņa cenu inflācija	1,39	1,10	1,14	0,88	0,75	0,96	0,79
Privātais patēriņš salīdzināmās cenās	1,37	0,85	1,66	1,29	N/A	0,95	N/A
Publiskais patēriņš salīdzināmās cenās	1,92	1,80	1,84	1,79	N/A	2,31	N/A
Investīcijas kopējā pamatkapitāla veidošana salīdzināmās cenās	15,92	11,63	14,84	14,14	N/A	13,40	N/A
Krājumu izmaiņas salīdzināmās cenās	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Preču un pakalpojumu eksports salīdzināmās cenās	2,11	2,12	2,61	3,07	3,30	2,83	N/A
Preču un pakalpojumu imports salīdzināmās cenās	2,69	2,02	3,54	2,92	3,27	2,44	N/A
Bezdarbs	0,78	0,44	0,74	0,30	0,76	0,52	N/A
Nominālā vidējā alga tautsaimniecībā	2,51	2,33	2,40	2,26	N/A	N/A	N/A
Nodokļu ienēmumi (D.2+D.5+D.91)	1,58	1,96	1,81	1,04	N/A	N/A	N/A
Sociālās iemaksas (D.61)	0,54	0,36	0,63	0,41	N/A	N/A	N/A
Īpašuma ienākumi (D.4)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Pārējie ienākumi	1,40	0,31	0,75	1,05	N/A	N/A	N/A
Atlīdzība nodarbinātajiem un starppatēriņš (D.1+P.2)	0,86	0,60	0,48	0,87	N/A	N/A	N/A
Sociālie maksājumi (D.6311, D.63121, D.63131, D.62)	1,34	0,93	1,09	2,53	N/A	N/A	N/A
Procentu izdevumi (D.41)	0,16	0,11	0,19	0,13	N/A	N/A	N/A
Subsīdijas (D.3)	0,63	0,58	0,64	0,66	N/A	N/A	N/A
Bruto kopējā pamatkapitāla veidošana (P.51)	1,01	0,60	0,99	0,89	N/A	N/A	N/A
Kapitālo izdevumu transferti (D.9)	2,76	2,02	1,77	1,70	N/A	N/A	N/A
Pārējie izdevumi	0,45	0,17	0,29	0,56	N/A	N/A	N/A
Vispārējās valdības sektora budžeta bilance	0,93	0,71	1,45	1,21	0,88	0,90	N/A
Vispārējās valdības sektora parāds	2,24	0,85	2,64	1,44	N/A	1,59	N/A

Pielikums Nr.4 MSE rādītāja aprēķinātās vērtības

	Latvijas stabilitātes programma	Latvijas valsts budžets	EK pavasara prognozes	EK rudens prognozes	SVF prognozes	ESAO prognozes	LB prognozes
Iekšzemes kopprodukta pieauguma temps salīdzināmās cenās	1,86	0,65	2,13	1,815	1,21	1,25	0,95
IKP deflators	3,81	2,36	2,89	2,25	1,67	1,62	N/A
Patēriņa cenu inflācija	1,95	1,20	1,31	0,77	0,57	0,93	0,62
Privātais patēriņš salīdzināmās cenās	1,89	0,73	2,77	1,6575	N/A	0,91	N/A
Publiskais patēriņš salīdzināmās cenās	3,70	3,25	3,37	3,205	N/A	5,34	N/A
Investīcijas kopējā pamatkapitāla veidošana salīdzināmās cenās	253,53	135,29	220,32	199,8325	N/A	179,69	N/A
Krājumu izmaiņas salīdzināmās cenās	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Preču un pakalpojumu eksports salīdzināmās cenās	4,46	4,50	6,82	9,42	10,86	8,00	N/A
Preču un pakalpojumu imports salīdzināmās cenās	7,26	4,09	12,54	8,50	10,66	5,97	N/A
Bezdarbs	0,61	0,20	0,55	0,09	0,58	0,28	N/A
Nominālā vidējā alga tautsaimniecībā	6,29	5,45	5,78	5,09	N/A	N/A	N/A
Nodokļu ieņēmumi (D.2+D.5+D.91)	2,51	3,82	3,27	1,09	N/A	N/A	N/A
Sociālās iemaksas (D.61)	0,29	0,13	0,40	0,17	N/A	N/A	N/A
Īpašuma ienākumi (D.4)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Pārējie ienākumi	1,95	0,09	0,56	1,11	N/A	N/A	N/A
Atlīdzība nodarbinātajiem un starppatēriņš (D.1+P.2)	0,75	0,36	0,24	0,76	N/A	N/A	N/A
Sociālie maksājumi (D.6311, D.63121, D.63131, D.62)	1,80	0,87	1,18	6,42	N/A	N/A	N/A
Procentu izdevumi (D.41)	0,03	0,01	0,04	0,02	N/A	N/A	N/A
Subsīdijas (D.3)	0,40	0,34	0,41	0,44	N/A	N/A	N/A
Bruto kopējā pamatkapitāla veidošana (P.51)	1,01	0,36	0,99	0,79	N/A	N/A	N/A
Kapitālo izdevumu transferti (D.9)	7,60	4,07	3,14	2,91	N/A	N/A	N/A
Pārējie izdevumi	0,21	0,03	0,08	0,31	N/A	N/A	N/A
Vispārējās valdības sektora budžeta bilance	0,86	0,51	2,10	1,47	0,77	0,81	N/A
Vispārējās valdības sektora parāds	5,00	0,71	6,95	2,06	N/A	2,52	N/A

Pielikums Nr.5 MAE rādītāja aprēķinātās vērtības

	Latvijas stabilitātes programma	Latvijas valsts budžets	EK pavasara prognozes	EK rudens prognozes	SVF prognozes	ESAO prognozes	LB prognozes
Iekšzemes kopprodukta pieauguma temps salīdzināmās cenās	1,35	1,00	1,45	1,25	1,08	1,05	0,95
IKP deflators	1,75	1,63	1,55	1,43	1,23	1,23	N/A
Patēriņa cenu inflācija	0,95	0,78	0,75	0,73	0,65	0,83	0,62
Privātais patēriņš salīdzināmās cenās	1,30	1,05	1,50	1,23	N/A	0,78	N/A
Publiskais patēriņš salīdzināmās cenās	1,85	1,55	1,68	1,55	N/A	2,18	N/A
Investīcijas kopējā pamatkapitāla veidošana salīdzināmās cenās	14,28	10,45	13,20	12,18	N/A	10,95	N/A
Krājumu izmaiņas salīdzināmās cenās	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Preču un pakalpojumu eksports salīdzināmās cenās	2,03	2,30	2,48	2,60	2,88	2,50	N/A
Preču un pakalpojumu imports salīdzināmās cenās	2,58	1,53	2,83	2,48	2,73	2,23	N/A
Bezdarbs	0,55	0,55	0,60	0,25	0,65	0,40	N/A
Nominālā vidējā alga tautsaimniecībā	2,50	2,45	2,28	2,00	N/A	N/A	N/A
Nodokļu ieņēmumi (D.2+D.5+D.91)	1,30	1,60	1,58	0,73	N/A	N/A	N/A
Sociālās iemaksas (D.61)	0,38	0,28	0,53	0,33	N/A	N/A	N/A
Īpašuma ienākumi (D.4)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Pārējie ienākumi	1,15	0,38	0,60	0,95	N/A	N/A	N/A
Atlīdzība nodarbinātajiem un starppatēriņš (D.1+P.2)	0,78	0,63	0,40	0,83	N/A	N/A	N/A
Sociālie maksājumi (D.6311, D.63121, D.63131, D.62)	1,13	0,78	0,88	2,05	N/A	N/A	N/A
Procentu izdevumi (D.41)	0,15	0,13	0,15	0,13	N/A	N/A	N/A
Subsīdijas (D.3)	0,63	0,53	0,63	0,58	N/A	N/A	N/A
Bruto kopējā pamatkapitāla veidošana (P.51)	0,78	0,53	0,75	0,75	N/A	N/A	N/A
Kapitālo izdevumu transferti (D.9)	2,40	2,35	1,70	1,55	N/A	N/A	N/A
Pārējie izdevumi	0,40	0,45	0,23	0,50	N/A	N/A	N/A
Vispārējās valdības sektora budžeta bilance	0,78	0,56	1,32	1,05	0,84	0,78	N/A
Vispārējās valdības sektora parāds	1,98	1,05	1,88	0,90	N/A	1,38	N/A

Pielikums Nr.6 MFE rādītāja aprēķinātās vērtības

	Latvijas stabilitātes programma	Latvijas valsts budžets	EK pavasara prognozes	EK rudens prognozes	SVF prognozes	ESAO prognozes	LB prognozes
Iekšzemes kopprodukta pieauguma temps salīdzināmās cenās	0,00	0,25	-0,05	0,45	-0,03	0,05	0,30
IKP deflators	-0,15	-0,18	-0,30	-0,23	-0,18	-0,18	N/A
Patēriņa cenu inflācija	-0,40	-0,38	-0,35	-0,13	-0,20	-0,13	0,03
Privātais patēriņš salīdzināmās cenās	-0,38	-0,18	-1,33	-0,75	N/A	-0,40	N/A
Publiskais patēriņš salīdzināmās cenās	0,00	-0,40	0,48	0,85	N/A	0,18	N/A
Investīcijas kopējā pamatkapitāla veidošana salīdzināmās cenās	-6,83	0,65	0,25	2,48	N/A	0,85	N/A
Krājumu izmaiņas salīdzināmās cenās	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Preču un pakalpojumu eksports salīdzināmās cenās	0,58	1,35	0,48	1,50	1,53	0,60	N/A
Preču un pakalpojumu imports salīdzināmās cenās	-0,02	1,53	-0,13	1,68	0,38	0,78	N/A
Bezdarbs	-0,30	-0,30	-0,35	-0,15	-0,55	-0,30	N/A
Nominālā vidējā alga tautsaimniecībā	2,50	2,45	2,28	1,85	N/A	N/A	N/A
Nodokļu ienēmumi (D.2+D.5+D.91)	1,30	1,60	1,58	0,52	N/A	N/A	N/A
Sociālās iemaksas (D.61)	0,33	0,23	0,47	0,28	N/A	N/A	N/A
Īpašuma ienākumi (D.4)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Pārējie ienākumi	1,15	0,33	0,60	0,95	N/A	N/A	N/A
Atlīdzība nodarbinātajiem un starppatēriņš (D.1+P.2)	0,08	0,13	-0,25	0,13	N/A	N/A	N/A
Sociālie maksājumi (D.6311, D.63121, D.63131, D.62)	0,88	0,52	0,73	1,95	N/A	N/A	N/A
Procentu izdevumi (D.41)	-0,10	-0,13	-0,15	-0,13	N/A	N/A	N/A
Subsīdijas (D.3)	0,63	0,53	0,63	0,58	N/A	N/A	N/A
Bruto kopējā pamatkapitāla veidošana (P.51)	0,73	0,53	0,70	0,70	N/A	N/A	N/A
Kapitālo izdevumu transferti (D.9)	2,40	2,35	1,20	1,55	N/A	N/A	N/A
Pārējie izdevumi	0,20	0,30	-0,23	-0,10	N/A	N/A	N/A
Vispārējās valdības sektora budžeta bilance	0,55	0,27	1,32	1,05	0,04	0,00	N/A
Vispārējās valdības sektora parāds	0,82	0,35	1,83	0,60	N/A	-0,48	N/A